

Nummer 23/Winter 2011

Directe Actie!

Blad van de Anarchistische Groep Amsterdam & Vrije Bond

Sluit de Bajesboten

| De Landstreicher
Paradox

| Succesvol
Actievoeren

| Kom Voor
Jezelf Op!

REDACTIONEEL

Januari 2011,

Wauw, we kunnen het nog: boos worden. Na de jaren van lobbyen en nadat we ons misschien een beetje te veel hebben ingehouden, is er eindelijk gereageerd op de agressie van de staat ten opzichte van krakers. Denken ze nou werkelijk dat we zomaar al onze panden gaan opgeven? Het verzet van 1 oktober was geweldig en we hopen dat het nieuw gevonden zelfvertrouwen inspiratie levert voor meer verzet. Zodra de staat haar wet gerepareerd heeft, komt er zeker weer gezeik. Laat actiemethodes geen tegenstelling zijn, maar elkaar aanvullen. Overall in het land zijn mensen bezig met verzet door gewoon te kraken. Zoals laatst openlijk in Utrecht en Zaandam en hopelijk binnenkort tijdens de landelijke kraakdagen van 8 en 9 januari. Maar ook op al die plekken waar men stil kraakt. Hulde voor degenen die sterker zijn gebleken dan de repressie. We noemen de nn-er na de 1 oktober-demo en de Utrechtenaren na de ontruiming van begin november.

Met oud en nieuw zijn we het nieuwe jaar ingegaan met een nieuwjaarsgroet voor de gevangenen in de bajesboten in Zaandam. Met ongeveer 80 mensen uit Amsterdam en Zaanstreek werd de mensen, die hier als gevolg van xenofobie denken en kapitalistische uitbuiting gevangen zitten, een hart onder de riem gestoken. In deze editie van de *Directe Actie* is ook weer aandacht voor dit onderwerp.

Overall in Europa lijken mensen wakker te worden en beginnen ze te beseffen dat de zogenaamd onvermijdelijke bezuinigingen niks meer zijn dan een georganiseerde aanval van de heersende klasse op diegene die ze denken te beheersen. Middels protesten en algemene stakingen in onder andere Spanje, Portugal, Griekenland en Frankrijk laten mensen blijken dat ze zich niet zomaar laten afknijpen. Er is geen oplossing mogelijk zolang de kapitalisten blijven dreigen met crisis en samen met hun poppetjes in de parlementen de mensen voor gek blijven houden. Wij zeggen: "ont-eigenen die bendel!". Zelforganisatie werkt: Studenten in Groot Brittannië belegerden het ministerie van onderwijs en vernielden het hoofdkwartier van de Tories. Ook de auto van Charles moest eraan geloven. Daar kwam het verzet van onderop en hebben de controlemechanismen, zoals de studentenvakbonden, geen grip op de zaak. In Italië ging de beuk er flink in tijdens protesten van anarchist en studenten tegen bezuinigingen en de corrupte leiders van Berlusconi's Italië. Op de digitale snelweg heeft

verzet zich in allerlei opzienbarende vormen geuit. De Anonymous groep heeft met hun openlijke aanval op Mastercard, Visa en het OM - super strakke actie trouwens - laten zien dat blokkeren en saboteren ook daar een geducht middel kan zijn.

Nieuws van de AGA

Het afgelopen halve jaar heeft de AGA zich op allerlei manieren gemanifesteerd. Naast de verschillende acties rond migratie detentie, zoals de zwaaidemo met Nieuwjaar, de demonstratie in september en een picketline in oktober zijn we op allerlei andere vlakken bezig geweest. Zo werden er nogal wat infoavonden georganiseerd: landonteigening in Colombia, Rozbrat, Werkgroep Stop Deportaties, ervaringen van een gevangene op één van de bajesboten, antifascisten uit Rusland en het Khimki verhaal en het 20-jarig bestaan van uitgeverij Iris in juli, waar Dick Gevers uitgebreid uit eigen levenservaring tapt. Ook hebben we Amsterdam weer flink onder geklad met posters van onder andere de "Doe mee, Spoel je stemkaart door de plee" campagne, verschillende solidariteitscampagnes, zoals voor Maksim en Aleksej en de Postcode Zwart campagne van de Vrije Bond. Verder wordt nog steeds elke zaterdag de anarchistische biëtte open gedaan en gehouden door mensen uit onze groep.

Ook dit jaar zullen we blijven proberen vonken te slaan en strijden te verbinden. De AGA zal de autoriteiten blijven ondergraven en zich samen met andere groepen en individuen nationaal en internationaal, antinationaal blijven verzetten tegen alle vormen van uitbuiting.

ANARCHISTISCHE BIBLIOTHEEK

Iedere zaterdag 14.00 tot 18.00
Bollox 1e schinkelstraat 14 16 Amsterdam

- Boeken
- Koffie
- Tijdschriften
- Tosties
- Info
- Thee
- Internet

INHOUDSOPGAVE

4 SLUIT DE
BAJESBOTEN!

10 ANARCHISTEN
IN TURKIJE

16 SUCCESVOL
ACTIEVOEREN

20 INSURRECTIONALISME
EN DE 'LANDSTREICHER
PARADOX'

26 ANARCHISME EN
ACTIVISME OP IJSLAND

6 DE BAJESBOTEN
VAN BINNENUIT

14 STEEN VOOR STEEN,
MUUR VOOR MUUR...

19 KOM VOOR JEZELF OP!

24 HET KHMIBOS
IN RUSLAND

29 VERZET TEGEN
GEVESTIGDE KUNST

Contact?

Mail: agamsterdam@yahoo.com

Website: <http://agamsterdam.wordpress.com>

Postbus: 16521, 1001 RA Amsterdam

Anarchistische bibliotheek: elke zat. 14 -18, 1^e schinkelstraat 14-16 Am*dam

SLUIT DE BAJESBOTEN

Verslag van demonstratie 'sluit de bajesboten!'
in Zaandam, 25 september

Zaterdag 25 september maakten zo'n honderd anarchisten en sympathisanten lawaai bij de Zaanse bajesboten. Op deze drijvende gevangnissen worden sinds 2007 honderden mensen vastgehouden omdat ze niet over (de juiste) papieren beschikken.

Rond drie uur vertrok de stoet demonstranten vanuit de volksbuurt Poelenburg richting het industrieterrein waar de deportatiefabriek staat. Met behulp van een soundsystem op bakfiets en megafoons werd aan buurtbewoners uitgelegd waarom wij de straat opgingen en lawaai maakten. Na het aanhoren van de korte speeches werd er door de meeste buurtbewoners knikkend ingestemd met ons voorstel de boten tot zinken te brengen. Gedurende de hele tocht scandeerden wij strijdbare leuzen of lieten wij een luchtalarm loeien. Ook werden honderden pamfletten uitgedeeld aan omstanders en hier en daar werden posters tegen de bajesboten geplakt. Ook waren er meerdere spandoeken met teksten tegen de bajesboten.

Eenmaal bij de bajesboten aangekomen liepen we met een korte spurt de

daar aanwezige smeris omver. Helaas gingen de hekken niet vanzelf open, dus probeerden we met veel trekken en duwen de metalen constructie te forceren. Het mocht niet baten, de hekken bleven dicht en de mensen opgesloten. Gelukkig waardeerden zij onze moedige pogingen en reageerden daar op door op de ramen te bonken en het brandalarm te laten afgaan. Voordat we weggingen werden de stalen hekken opgesierd met leuzen tegen de bajesboten en werd op het asfalt het woord 'schande' geklad.

Na een half uur lawaaien vertrokken we naar de achterkant van de boten. De opgesloten mensen zijn daar veel beter zichtbaar en het is daardoor beter mogelijk om contact te maken met de mensen binnen. Het actievoeren aan de achterkant wordt voor veel

mensen daardoor een veel heftigere ervaring. Ook lukte het daar wel om een hek te openen en konden we, alleen gescheiden door water, de mensen binnen een hart onder de riem steken. Ook hier werden enkele toespraken gehouden en werd verteld over het No Border Camp in Brussel dat die dag van start was gegaan.

Het is belangrijk om deze acties te blijven voeren, totdat iedere cel leeg is, alle boten gezonken zijn en alle muren van gevangnissen afgebroken. Fort Europa mag nooit slagen in haar plannen de Westerse wereld af te sluiten voor hen die daar toevallig niet geboren zijn. Wij eisen: vrijheid van beweging voor iedereen! Geen mens is illegaal!

Een solidaire en strijdbare groet aan iedereen die vastzit in de kerkers van Fort Europa, en ook aan iedereen die zich met alle middelen verzet tegen deze waanzin.

De Zaanse Anarchistische Groep is hier op het web te vinden:
<http://agzaanstreek.wordpress.com>

DE BAJESBOTEN VAN BINNENUIT

Een interview met ex-gevangene Manya

De AGA organiseert nu al ongeveer twee jaar samen met allerlei andere anarchistische groepen regelmatig picketlines tegen Randstad (en voorheen ook Adecco). Deze worden gehouden omdat Randstad de bewaking levert voor de bajesboten waar vluchtelingen gevangen worden gehouden. Over de mensonterende toestanden in de boten kan het best verteld worden door iemand die het aan den lijve heeft ondervonden. Zondag 19 september 2010 hadden we de eer Manya's verhaal te horen. Hij heeft vastgezet op de bajesboot in Zaandam. Dit was de eerste keer dat een ex-gevangene persoonlijk verslag deed van zijn ervaringen aldaar. Lees Manya's verhaal, huiver en huil van woede en bewondering.

Aankomst en regimes

Manya is een jonge man van begin twintig uit een land ten oosten van Europa. Net na zijn aankomst in Nederland wordt hij opgepakt en vastgezet in een politiebureau in Slotervaart (Amsterdam). Vlak daarna belandt hij in de bajesboot in Zaandam. Hij zal er negen maanden verblijven. Na het cellencomplex van Slotervaart komt de bajesboot hem bijna voor als een luxe hotel. Het is er een stuk ruimer en comfortabeler. Al snel blijkt dit een verkeerde inschatting te zijn.

Bij binnenkomst begint Manya in regime A. Dit is de plek voor nieuwkomers, de plek waar mensen zitten van

serveerd in een plastic bakje en is doordrenkt van een plasticsmaak. Na elke maaltijd voelt Manya zich uitgeput en kan urenlang helemaal niets meer doen. Hij vermoedt dat er drugs in het eten zit, hoewel dat niet te bewijzen valt. Binnen een week na aankomst verscherpt het regime. De gevangenen mogen steeds minder uren rondlopen en naar buiten. Dit blijkt te wijten aan bezuinigingen waardoor er minder geld is voor bewaking.

Ondertussen zit Manya al een week zonder de pillen die hij nodig heeft voor een medische aandoening. Hij vraagt om een dokter maar krijgt eerst een formulier dat ingevuld moet worden. Twee dagen later komt er een dokter. Deze kan of wil hem de pillen pas verstrekken nadat hij een

medische test ondergaat. Dat kan pas twee weken later geregeld worden. Manya besluit in hongerstaking te gaan om op deze manier zijn medicatie te eisen. Bijna onmiddellijk wordt hij in de isolatiecel gezet door een agent van de Mobiele Eenheid. Naakt gaat hij naar binnen, met alleen een deken-tje. Binnen is het er 19 graden, zodat het onmogelijk is jezelf warm te houden, des te meer wanneer je al dagen geen voedsel hebt binnengekregen. Ook laten de bewakers het licht 24 uur per dag aan staan. Slaapdeprivatie heet dat in martelingstermen. Manya laat de wc overstromen door het dekkentje erin te proppen. Hierop wordt

hij terug geplaatst in een reguliere cel. Na een hongerstaking van dertien dagen krijgt hij dan toch de pillen waar hij om gevraagd had, zonder de medische test te hoeven ondergaan.

Na korte tijd begint hij door te draaien van de onzekerheid en uit wanhoop start hij nog een hongerstaking. 21 dagen later wordt hij bewusteloos naar het ziekenhuis gereden waar hij gedwongen sondevoeding toegediend krijgt. Nooit had hij verwacht dat ze hem zo lang een hongerstaking zouden laten uitvoeren. Ter vergelijking, als je in Oostenrijk in hongerstaking gaat, laten ze je binnen zeven dagen vrij. Manya wordt na het ziekenhuisbezoek weer teruggebracht naar de bajesboot.

Medische drama's zijn eerder regel dan uitzondering op de bajesboot. Een Algerijnse man op zijn afdeling lijdt aan diabetes. Hij gaat dermate bergafwaarts dat hij niet meer kan lopen en zijn celgenoten hem naar de wc moeten dragen en moeten voeden. De gehele sectie gaat uit protest in staking door om 19.00 uur niet terug te lopen naar de cel. In plaats van hem naar het ziekenhuis te rijden, geeft de leiding hem een rolstoel. De dokter had namelijk gezegd dat het onmogelijk was dat hij niet meer kon lopen vanwege diabetes en dat het dus een psychische aandoening moest wezen. Drie dagen later wordt hij met rolstoel en al in de taxi gezet en heeft niemand in de bajesboot meer iets van hem vernomen.

Waar de uitzichtloosheid sommigen tot actie en protest drijft, vervallen anderen tot ernstige depressie. Regelmatig proberen mensen zelfmoord te plegen. Dit wordt verzwegen door de bewakers om geen onrust te wekken. Manya hoort drie maanden na dato van een celgenoot dat een man zelfmoord had gepleegd door zich aan de douchekop op te hangen. Deze man had een maand daarvoor al een mislukte poging gedaan. Hij zat in de laatste maand van zijn detentie en had een vrouw en drie kinderen.

Manya besluit te vluchten uit de mensonterende en nutteloze opsluiting. Met drie anderen, (zijn celgenoot en twee

Bewusteloos wordt hij naar het ziekenhuis gereden

wie de autoriteiten willen uitzoeken wie ze zijn en waar ze vandaan komen. Daarna begint het opdelen van de gevangenen in de regimes B, C of D. Regime B is voor degenen die zich rustig houden, C voor hen die af en toe een paniekaanval hebben of door-draaien, en D voor psychisch gestoorde en agressieve mensen. Of beter gezegd, mensen voor wie de autoriteiten bang zijn. Manya begint in B. Hier gaat van 8.00 tot 12.00 de celdeur open, zodat je kunt kletsen, lezen of rondlopen. Om 12.00 gaat de deur dicht en komt er eten. Er is ook keuze voor vegetariërs en moslims die halal willen eten. Het eten wordt ge-

mensen uit een andere cel) maakt hij een ontsnappingsplan dat even simpel als effectief is. De tralies voor de ramen zijn vastgeschroefd aan het raamkozijn, waardoor je slechts het raamkozijn los moet zien te krijgen om alle tralies in-

Hij maakt een ontsnappingsplan dat even simpel als effectief is

eens te verwijderen. Ze spreken af dat ze die nacht om vier uur 's nachts het kozijn zullen verwijderen om vervolgens te vluchten. Manya en zijn vriend werken twaalf uur lang onafgebroken aan het kozijn. Wanneer dit dan eindelijk van zijn plaats is, blijkt de andere celgenoot toch al eerder te zijn ontsnapt. Groot alarm wordt geslagen en politie en bewaking beginnen een zoekactie. Ze beseffen dat het geen nut heeft om te vluchten omdat de politie met één blik op hun cel kan zien dat zij dezelfde poging aan het ondernemen zijn. Ze barricaderen de deur en wachten op de onvermijdelijke inval. Deze vindt plaats om acht uur 's ochtends. Manya en zijn celgenoot worden geëlektrocuterd en twee weken in de isolatiecel opgesloten. Na dit voorval heeft hij zijn celgenoot nooit meer gezien. Manya wordt na de twee weken iso in Regime D geplaatst.

Regime D

Sectie D is de plek waar de bewaking zich meer rechten verleend heeft dan elders. Hier worden de ingezetenen geslagen en geboeid. Manya verteld dat je al in de isolatie gezet wordt wanneer als je na 17.00 om een vuurtje vraagt. Voor hem is dit toch de interessantste afdeling geweest. De gevangenen zijn er namelijk niet alleen geïnteresseerd in zichzelf, maar ook in de collectieve schending van de rechten van gevangenen. Juist dat maakt hen zo gevaarlijk in de ogen van de autoriteiten. Op andere afdelingen durft men niet van zich te laten spreken. Veel mensen kwamen regelmatig terug in de bajesboot, waardoor ze er belang bij hebben hun positie goed te houden ten aanzien van de bewakers. In sectie D durft men dit wel en op een

gegeven moment breekt er een rel uit omdat iedereen de hondse behandeling zat is. Dertien busjes Mobiele Eenheid (ME) worden er aangerukt om de opstand neer te slaan. Iedereen wordt bespoten met peperspray, neergeknuppeld en drie dagen in hun cellen opgesloten. Een groot deel moet de isolatiecel in.

Wegens gebrek aan isolatiecellen wordt een deel van de mensen naar gevangenen in de buurt gebracht om daar hun isolatie uit te zitten. Wie niet naar de isolatie wil, wordt gedwongen medicatie te nemen die gedurende twee weken een plant van je maakt.

Vanaf die rel verzwart het regime dermate dat er twee weken lang vijf busjes ME op het terrein paraat blijven, er geen metalen bestek meer gegeven wordt, dagelijkse kamersdoorzoeken plaatsvinden en alle losse onderdelen in de cellen vervangen worden door niet-verwijderbare elementen. Ook wordt overal prikkeldraad toegevoegd. Door deze maatregelen wordt het praktisch onmogelijk te ontsnappen. De laatst bekende ontsnappingspoging, voordat deze maatregelen uitgevoerd werden, is er één geweest waarbij negen gevangenen een bewaker gijzelden. Ze gingen ervandoor, maar acht van hen werden weer gepakt.

Het huwelijk tussen Kafka en Orwell

Manya's strijd om zijn medicatie te verkrijgen geeft al aan hoe op een kafkaëske wijze procedures en papierwerk worden ingezet om gevangenen uit te schakelen die ergens om vragen. Telkens als er iets geëist wordt, verwijst de leiding naar een in te vullen papier dat vervolgens zoekraakt, niet gehonoreerd wordt, maandenlang in behandeling blijft of in de statistieken verwerkt zal worden.

Wanneer een gevangene asiel wil aanvragen, wat zou moeten mogen tij-

dens zijn of haar detentie, heeft deze papieren nodig die ingediend moeten worden. Dit wordt echter niet verteld, waardoor hij of zij het van anderen te horen moet krijgen zoals van medegevangenen. Manya besluit asiel aan te vragen, maar krijgt de formulieren niet. Weer gaat hij in hongerstaking. Na vijf dagen eten geweigerd te hebben, liggen de papieren in zijn cel.

Daarnaast zijn er de klachtenformulieren. De Commissie van Toezicht (CvT) is het orgaan dat de gang van zaken controleert in alle gevangenen. De gevangene mag bij deze commissie een claim indienen. Manya doet dit bij het CvT. Echter, het door hem ingevulde formulier raakt zoek. Daardoor komt de claim als het ware te laat aan, volgens de door hen zelf gestelde termijn, waardoor deze niet in behandeling kan worden genomen. Daarna krijgt hij weer een andere contactpersoon van het CvT, die niets van zijn claim afweet. Je snapt dus hieruit dat het CvT de gedetineerden die ze bewerken bij te staan een spiraal inloodsen waar niet meer uit te komen is. Ze functioneren als soort belangenvereniging, om de gedetineerde het gevoel te geven een zekere mate van invloed uit te kunnen oefenen op hun legale situatie.

Naast Kafka's horrorscenario komt ook Orwells nachtmerrie tot leven op de bajesboot. Dit blijkt uit de tot in de puntjes uitgewerkte controle die er heerst. De Dienst Terugkeer en Vertrek (DTV) is de regisseur van dit alles. Zij leggen een dossier aan over elke gedetineerde op de boot. Tot Manya's grote schrik blijken er compleet uitgetypte verslagen te zijn van door hem gevoerde telefoongesprekken, blijkt er informatie door bewakers te zijn gele-

Ook de priesters, imams en humanisten werken voor justitie

verd en zijn er bij hen details bekend die slechts door andere ingezetenen geleverd kunnen zijn. De priesters, sikhs, imams en humanisten waar je om kunt vragen (mocht je behoefte

hebben aan wat steun van hogerhand) zijn ook al niet te vertrouwen. Allemaal werken ze voor justitie.

Elke twee weken moet Manya op bezoek bij de DTV. Een psychologe heeft dan een vraaggesprek met hem dat tien minuten kan duren, maar ook twee uur. Elke keer stelt ze weer dezelfde vragen. Deze worden in steno in het Nederlands vertaald door de DTV en gebruikt als bewijs in zijn rechtszaken. Woorden worden verdraaid en herhaald zodat ze zich tegen hem keren. Hij besluit hun spel niet mee te spelen, waardoor ze als straf alles langer laten duren.

Hoe lang de detentie duurt, weet dan ook niemand en is afhankelijk van factoren als hoe je je gedragen hebt, hoeveel informatie ze uit je los hebben weten te krijgen, hoezeer je meewerkt hebt, etc. Meestal duurt de opsluiting zes, negen of twaalf maanden. Er zijn ook mensen die er veel langer zitten. De DTV probeert je te breken door *good cop - bad cop* te spelen, hopen dat je informatie geeft. Ze doen alsof ze met een onderzoek bezig zijn en zeggen tegen de rechter dat de gevangene langer moet blijven omdat het onderzoek nog niet afgerond is. Manya heeft zeven rechtszaken gehad in negen maanden. Dankzij de

DTV moest er telkens weer een volgende rechtszaak komen.

Op een goede dag moet Manya bij de directeur komen. Deze vertelt hem dat hij direct vrijkomt. De vrienden die net op dat moment toevallig bij hem op bezoek zijn, wachten buiten om hem mee te nemen. Hij is op dat moment al min of meer geïstitutionaliseerd, bang om terug te gaan, naar buiten. Zonder de kans te krijgen zijn celgenoten en nieuwe vrienden vaarwel te zeggen, pakt hij zijn weinige spullen en loopt de poort uit.

Geen nieuwe uitzetbajes op Schiphol! Stop deportaties!

Op Schiphol wordt een nieuwe uitzetbajes ('Justitieel Complex Schiphol') gebouwd door BAM BESMET BEDRIJF. Deze komt op Schiphol Noord West. De bajes vervangt dan de uitzetbajes op Schiphol Oost. Justitie wil dat de bajes er eind 2012 staat.

Volgens de Nederlandse staat en de gemeente Haarlemmermeer wordt hier een gevangenis voor mensen zonder papieren gebouwd die meer 'humaan' en brandveiliger is dan die op Schiphol Oost, waar in oktober 2005 elf mensen door brand (lees: beleid) om het leven kwamen. Maar er bestaan geen humane bajessen!

De bouw is tot stand gekomen via een PPS aanbestedingsprocedure waarin twee consortia meedongen naar het verkrijgen van de opdracht. Contractwaarde voor ontwerp, bouw, financiering, beheer en onderhoud: 400 miljoen euro over 25 jaar. Winst uit opsluiting voor BAM! Op dezelfde wijze is het nieuwe detentiecentrum op Rotterdam Airport tot stand gekomen. Lees hier de verhalen uit DC Rotterdam.

www.jcschiphol.nl
www.bambesmetbedrijf.nl

Rotten BAM Groep

bam

STOP de WAANZIN

besmet bedrijf

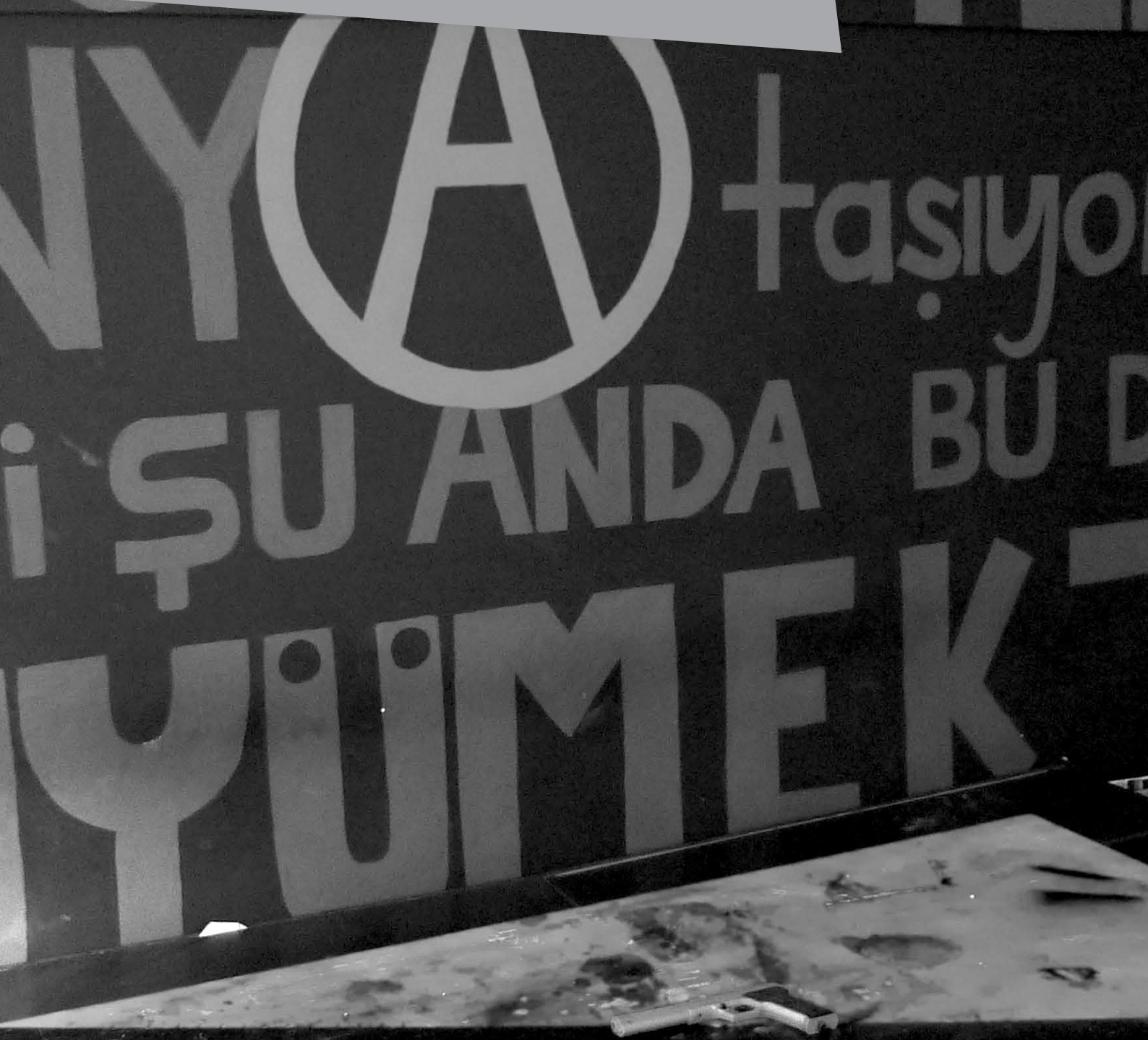
www.bambesmetbedrijf.nl

bam bouwt uitzetbajes schiphol
contract bouw en exploitatie 25 jaar: € 400 miljoen

bam bouwt mee aan fort europa
gemiddeld aantal getelde doden per jaar: 811

protesteer bij
een bam locatie
in je buurt:

ANARCHISTEN IN TURKIJE

een reisverslag

Afgelopen najaar ben ik samen met een vriend uit Israël afgereisd naar Istanbul. Het idee om deze stad te bezoeken, had ik een jaar eerder opgedaan tijdens een infoavond over de gentrificatie van deze stad. Een stad waar ik al zoveel over gehoord en gelezen had, maar nog nooit bezocht had. Voordat die stad tot een slecht aftreksel van zichzelf verworpen is, wilde ik het graag hebben gezien. De reis bracht me niet alleen naar Istanbul, maar besloeg ook een flink deel van Turkije met als uiterste doel het oostelijke deel van Turkije. Daar waar het toerisme nog geen hoogtij viert en het Koerdische conflict het gebied nog steeds in de greep houdt. In Istanbul en Oost-Turkije ben ik anarchistengroepen tegengekomen en heb ik kennis gemaakt met enkele anarchistische groepen. Hier volgt een verslag van de ontmoetingen met hen tijdens de reis.

Istanbul en haar anarchisten

Istanbul is een overweldigende stad. De grootte van de stad, de ligging op drie heuvels aan de drie oevers van de Bosporus en de Gouden Hoorn, het rijke historische verleden van vele despotische imperia, de vele monumentale gebouwen, de vele bazaars en kooplieden op straat, dit alles overvalt je als je deze stad bezoekt. Maar toch wil ik me tijdens zo'n reis niet alleen door de stad en de historische gebouwen laten leiden. Het gaat mij ook om de mensen en hoop ook altijd enkele gelijkgezinden tegen te komen. Istanbul kent een kleine en sterk veranderlijke anarchistische en activistische structuur. Sociale centra en ontmoetingsplekken wisselen snel van plek of verdwijnen helemaal, wordt ons verteld. Een mengeling van anarchisten, homorechten-activisten, feministen, migratie-activisten en actiegroepen die zich met gentrificatie bezig houden, vormen de kern van de beweging in Istanbul. De meeste openbare plekken zijn rond het Taksimplein te vinden. Het plein waar op 1 mei 1977, 36 linkse activisten vermoord werden door agenten van de veiligheidsdienst die vanuit een nabijgelegen hotel met geweren op hun demonstratie vuurden.

Eén van de plekken die we bezoeken is Café 26A. Een sfeervol, geheel in rood/zwart opgetrokken café waar zapatista-koffie geschonken wordt, zoals het bord voor het café beweert. En

hoewel de zapatista-koffie op is, raken we meteen aan de praat met een van de mensen die er de koffie schenkt. Het café wordt gedraaid door een collectief van vrijwilligers en organiseert ook regelmatig info-avonden. Het bestaat nu een jaar en wordt naast het gewone publiek dat voor de koffie komt en de anarcho-toeristen zoals wij, voornamelijk bezocht door lokale anarchisten van verschillend pluimage. Velen van hen zijn betrokken bij anarchistische groepen of draaien campagnes, die ook via dit café tot uiting worden gebracht.

Een uur later komt er een jongen binnen die bij één van die groepen blijkt te horen. Hoewel volgens hem het anarchisme in Turkije een nogal grillig verloop heeft op organisatorisch vlak en veel anarchisten zich liever niet organiseren, bestaat de groep waarin hij actief is nu toch al vijf jaar. Het betreft hier de Devrimci Anarsist Faaliyet (DAF)¹, wat zo ongeveer Revolutionaire Anarchistische Aktie betekent. Het is een federatieve anarchistische organisatie die bestaat uit afdelingen in Istanbul, Ankara en Ismir. Ook zijn er enkele werkgroepen die zich aan de DAF verbinden, waarvan in Istanbul de Lesi Anarsist Faaliyet (LAF) de belangrijkste is. LAF,

erg grappig om hun afkorting overal op muren gespoten te zien, is een scholierengroep die zich vooral richt op de strijd voor verandering van het onderwijssysteem. Het onderwijssysteem is net als alle facetten van de Turkse samenleving sterk doordrenkt met de ultranationalistische erfenis van Atatürk.

Terwijl ons uitleg gegeven wordt over anarchisme in Turkije komt er opeens een peloton robocops langs rennen. Enigszins verbaasd kijken we naar onze tafelgenoot. Deze legt heel koel uit dat er over enkele minuten een spontane manifestatie zal zijn van leraren en leerlingen van een basisschool in de buurt. Zij protesteren tegen de sluiting van de school, omdat deze moet wijken voor de bouw van een hotel. De LAF ondersteunt de manifestatie en we worden gevraagd om mee te gaan. Het verloop is rustig en terwijl we luisteren naar toespraken van leraren en leerlingen, wordt de boel scherp geobserveerd door enkel agenten in burger. Niet de klassieke stillen, maar mannen in nette pakken met speldjes van de Turkse vlag op hun revers en grote ringen aan hun pink. De mannen hebben een sterk 'Staatssicherheit' gevoel over zich. En hoewel het hier niet tot een confrontatie komt, wordt het

Devrimci Anarsist Faaliyet (DAF) ondersteunt de dienstweigeraars, anarchist of niet

me duidelijk dat Turkije een staat is met een enorm controle-apparaat. Het conflict dat de leraren uitvechten is een typisch voorbeeld van het hoge tempo van gentrificatie dat Istanbul ondergaat.

De kameraden van DAF ontmoeten we dezelfde avond weer in Café 26A. Men is erg geïnteresseerd in de situatie in Israël, die mijn Israëlische vriend hen haarfijn kan uitleggen. De interesse is vooral gewekt in verband met dienstweigering, in Turkije een erg actueel onderwerp. Turkije kent een dienst-

plicht voor alle mannen boven de 18 jaar, die uitgesteld kan worden tot na je studie, maar ook kan worden afgekocht voor geld. Aangezien dit alleen

Turkije is een staat met een enorm controle-apparaat

weggelegd is voor de rijken, proberen de meeste anarchisten zich dan ook te laten afkeuren, studeren zo lang mogelijk door of vluchten naar het buitenland. Maar ondanks deze uitwegen gebeurt het toch regelmatig dat een kameraad in de gevangenis belandt voor dienstweigering, een straf van twee jaar cel. DAF ondersteunt die dienstweigeraars, anarchist of niet.

Ook het Palestijnse conflict dat enige overeenkomsten met de Koerdische en Armeense conflicten heeft, komen uitvoerig ter sprake. Eén van hen merkt op dat de Turkse anarchisten solidair zijn met de Koerdische strijd tegen de Turkse staat, maar dat als de Koerden een eigen staat willen stichten ze net zo hard tegen die staat zouden vechten. Een uitspraak die ik later een Koerdische anarchist ook zal horen doen. Verder volgen er nog gesprekken over het revolutionair anarchisme van elke dag, met Griekenland als voorbeeld, over vegetarisme en veganisme, iets waar men nauwelijks mee

bekend is en de strijd tegen de honderden stuwdammen die de Turkse staat aan het opwerpen is over het gehele land, ten kosten van lokale gemeenschappen en de flora en fauna van die gebieden.

Hoewel het aantal Turkse anarchisten in vergelijking met buurland Griekenland erg klein lijkt, is DAF een actieve groep met veel creativiteit. Hun video-oproep² voor 1 mei 2009 bijvoorbeeld heeft mij erg geïnspireerd en blijkbaar niet alleen mij, gezien het verloop van die dag³. DAF is een gemêleerde groep van jongens en meiden, mannen en vrouwen van verschillende leeftijden en houdt zich bezig zeer uiteenlopende onderwerpen binnen een brede anarchistische opvatting, die me enigszins aan de AGA doet denken.

De volgende dag wordt er in Café 26A een avond georganiseerd die de aftrap van een campagne tegen reclame billboards inluidt. De campagne, gebaseerd op een anti-kapitalistische overtuiging, is opgezet door een los collectief van anarchisten, kunstenaars en studenten. Ze presenteren een serie filmpjes, die door verschillende videomakers geschoten zijn. Er worden verschillende methoden getoond om billboards aan te pakken. Zo worden in

één filmpje door een met zwarte verf en roller gewapende man in werkkleding verschillende billboards overgeschilderd, terwijl het publiek verbaasd toekijkt. In een ander filmpje worden rode stippen als clownsneuzen op de gezichten van de reclame makende modellen geplakt. Bedrijven als Coca-Cola, BP, en een Turks megaconsortium vormen onderwerpen van andere filmpjes. De aanwezigheid van billboard reclame in Turkije is relatief nieuw, maar zeer massaal. Zo massaal dat men het zat is steeds maar weer die gedwongen boodschap "kopen, kopen, kopen" op het netvlies te krijgen en tot actie over gaat.

Oost Turkije, Koerdistan?

Als de reis ons vanuit Istanbul via Capadocia naar het oosten van Turkije heeft gebracht, hebben we ondertussen veel van het land kunnen opsnuiven. De overwegend vriendelijke ontmoetingen met mensen op straat, die je de richting wijzen als je ook maar meer dan vijf seconden verdwaald lijkt te zijn, of je een lift geven, in ruil voor een vriendelijk gesprek, staat in schril contrast met de sfeer die de duidelijk aanwezige ultranationalistische staat ademt. Op elke straathoek is de Turkse vlag in veelvoud aanwezig en elk dorp of stad heeft wel een standbeeld van Atatürk. En hoewel we geprobeerd hebben via onze kameraden in Istanbul aan enkele contacten in het oosten te komen is dit niet echt gelukt. Er zou een anarchistische groep in Van zijn die voornamelijk zou bestaan uit universiteitsdocenten.

Heel anders dan we tot dan toe gewend waren spreken mensen je hier op straat niet alleen aan om je te helpen als je de weg aan het zoeken bent, maar ook om je een kop thee aan te bieden en een spelletje backgammon te spelen. In Diyarbakir, één van de grotere steden in het deel van het land waar voornamelijk Koerden wonen, komen we enkele malen in heel interessante gesprekken terecht over de onderdrukking door het Turkse nationalisme, hoe het is om als tweedetrangs burger in de toeristenindustrie van Antalya te werken en hoe het voor hen onmogelijk is om naar Europa af te reizen, omdat Fort Europa hun ver-

bied binnen te treden als ze niet een goedgevulde bankrekening kunnen laten zien. Velen van hen praten graag met ons maar willen zich toch niet duidelijk uitlaten over politieke kwesties. Op het busstation, wachtend op de bus naar Van overkomt ons echter iets absurds. Twee bewakers gaan voor onze neus staan en kijken ons zonder iets te zeggen aan. We denken nog die moeten ons hebben, zien we er zo opvallend uit. Dan pakt één z'n mobiel en laat ons plotseling een foto zien van schietende PKK-strijders en steekt z'n duim op. De bewakers laten ons verbaasd achter.

Aan gekomen in Van, een stadje aan het oogverblindende Van-meer in het uiterste oosten van Turkije, ontmoeten we enkele studenten, die in tegenstelling tot de mensen die we in Diyarbakir ontmoetten, zeer graag over politiek spreken. Tot mijn verbazing houdt deze vriendengroep er onderling ook zeer gevarieerde overtuigingen op na. Een marxist, een islamist en een anarchist vormen de kern van deze groep vrienden. De marxist vertelt dat hem nog zes maanden gevangenisstraf boven het hoofd hangt, vanwege het in het openbaar spreken over de PKK en Abdullah Öcalan (ook wel Apo genoemd). Dit weerhoudt hem er echter niet van om luidkeels over het terras te bazunen hoe geweldig hij de PKK vindt en dat hij zich ooit bij hen wil voegen, een uitspraak die hij later weer intrekt. De anarchist lacht hem uit en stelt dat hij altijd samen naast hem zal vechten tegen de Turkse overheersing, maar dat

Koerdische anarchist: "Een Koerdische staat zal ik ook niet accepteren"

hij nooit achter Apo zal aanlopen. "Het is dom een leider te volgen, want als de vijand de kop van de leider afhakt, stort de hele beweging in elkaar". Ook de islamist is duidelijk in z'n afkeer van de Turkse overheersing. Het is verboden om Koerdisch te spreken en al het onderwijs is in het Turks. De gesprekken slaan echter plotseling stil, als blijkt dat er enkele agenten in burger rondlopen die de terrassen aan het obser-

veren zijn. Hierop worden we uitgenodigd mee te gaan naar het huis van een van hen, zodat er veilig kan worden verder gesproken. De avond zal nog lange gesprekken opleveren over het Koerdische conflict, de Turkse onderdrukking en wat er na een revolutie zou moeten gebeuren. De anarchist doet hierbij een uitspraak vergelijkbaar met die ik eerder ook in Istanbul heb horen vallen: "Ik zal altijd strijden tegen een Turkse overheersing, maar als de Koerden een staat zullen stichten, zal ik die nooit accepteren".

Terug in Istanbul

Op de dag dat we terugkomen in Istanbul hebben de anarchisten van DAF net een geslaagde actie gedaan bij de Marathon van Istanbul. Men is het parcours van de marathon opgelopen en heeft een twintigtal paraplu's opengevouwen. Elke paraplu bevatte een letter, die samen een leus tegen de bouw van stuwmeren vormde. De ludieke actie is duidelijk in beeld gekomen bij alle media.

De anarchisten bieden ons aan om in hun communale woning, waar een flink deel van de mensen van de groep regelmatig verblijft, te komen logeren. Ook het kantoor en de bibliotheek van de DAF bevinden zich daar. Het pand is aan de Aziatische zijde van Istanbul en is absoluut geen openbare plek. Omdat de eigenaar van het pand niet weet aan wie hij het verhuurt, wordt het stilgehouden en doen ze zich voor

als een ontwerp bureau. Vanwege ruimtegebrek in het huis slapen we in het kantoor. In de kamer waar we slapen is de muur ver-

rijkt met een uitspraak van Durruti: "We dragen een nieuwe wereld hier, in ons hart. En die wereld groeit met elke minuut". Hier lijken de anarchisten in Istanbul naar te leven. Ze zijn zeer actief en toegewijd en hoewel ze met een kleine groep zijn, zitten ze niet stil en voeren dagelijks strijd. De ene keer ludiek, de andere keer met katapult en molotov.

Ook heb ik nog een vrouw ontmoet die werkte bij een netwerk voor vluchtelingen en een andere vrouw die me veel uitlegde over het gentrificatieproces in de wijk waar ze woont, Tarlabasi. Deze wijk dreigt momenteel geheel op de schop dreigt te gaan. Allemaal ontmoetingen die bij mij sterke indrukken over Istanbul en Turkije hebben achtergelaten. Dit artikel is te kort om van de overdaad aan indrukken verslag te doen. Het is een levendig land, met een zeer sterk karakter. De sterk nationalistische en autoritaire maatschappij vormen een heftige uitdaging voor iedereen die het tegendeel voorstaat. De mensen die ik tegengekomen ben in Istanbul en Oost-Turkije hebben nog een pittige strijd te voeren. Daarom hebben ze altijd mijn solidariteit.

1. <http://anarsistfaaliyet.org> , voornamelijk in het Turks, beperkt nieuws in Engels
2. http://vimeo.com/moogaloop.swf?autoplay=1&fullscreen=1&clip_id=13208073
3. http://vimeo.com/moogaloop.swf?autoplay=1&fullscreen=1&clip_id=4580474

STEEN VOOR STEEN, MUUR VOOR MUUR...

Het afgelopen jaar heeft er in dit taalgebied een ware explosie van aantal anarchistische groepen plaatsgevonden (o.a. Nijmegen, Utrecht, Emmen en de Zaanstreek). Hoewel wij hier (natuurlijk) ontzettend blij mee zijn hebben we daar in de DA nauwelijks aandacht aan besteed. Shame on us! In deze DA een introductie van het in april 2010 opgerichte Anarchist Black Cross Nijmegen.

Anarchistische kritiek richt zich al sinds jaar en dag op het gevangenisstelsel, waar de staatsmacht zich o.a. doet voelen door het letterlijk in hokken stoppen van mensen. De laatste jaren heeft vooral het opsluiten van migranten de aandacht gekregen van de anarchistische beweging in Nederland. Volgens een onderzoek uit 2005 behoort Nederland inmiddels tot de 'koplopers van Europa' als het gaat om het aantal gevangenen per 1000 inwoners en is het aantal gevangenen hier sinds 1985 verviervoudigd.¹ Een verbreding en verdieping van de strijd tegen de praktijk van opsluiting lijkt dus geen overbodigheid.

Een korte introductie door het Anarchist Black Cross Nijmegen

Het Anarchist Black Cross (ABC) is een internationaal anarchistisch ondersteuningsnetwerk voor politieke gevangenen. Het ABC houdt zich voornamelijk bezig met informerende en ondersteunende activiteiten, zoals het organiseren van benefieten, juridische hulp, het organiseren van picketlines, info- en schrijfavonden en lawaaidemo's bij gevangenis.

ABC Nijmegen komt voort uit de Anarchistische Groep Nijmegen (AGN). Een aantal mensen binnen de AGN wilde een meer praktische invulling aan hun anarchisme geven. De keuze om een ABC op te richten heeft mede te maken met het feit dat het gevangeniswezen een complex en vaak onaangeraakt probleem is binnen het anarchistisch denken. Door een ABC op te zetten werden we genoodzaakt ons bezig te houden met deze problematiek. Niet minder belangrijk is dat we op deze manier onze mede-anarchisten kunnen helpen, die letterlijk

gevangen gehouden worden door de staat.

Ter voorbereiding hebben we een discussiedag gehouden binnen de AGN. Van te voren hebben we (voornamelijk anarchistische) artikelen met betrekking tot het gevangenisstelsel verzameld en gelezen. Dit heeft ons geholpen doelstellingen te formuleren en een plan te maken over wat we praktisch gezien willen doen. Er is ook iemand van het (voormalig) ABC Amsterdam langsgekomen om ons tips en informatie te geven over het 'reilen en zeilen' van een ABC.

Onze eerste activiteiten waren het organiseren van een schrijfavond voor gevangenen en een dansbenefiet voor Niels (hij zat vast op verdenking van het in brand steken van een luxe auto) om geld in te zamelen voor zijn advocaat. Op dit moment organiseren we voornamelijk schrijfavonden en benefieten voor gevangenen. We willen graag het schrijven naar gevangenen terugbrengen in onze (anarchistische) cultuur omdat het daar een belangrijk onderdeel van is. Door te schrijven geef je een actieve invulling aan het begrip solidariteit.

We zijn nog een jonge groep, maar we willen graag actiever worden en uitbreiden. We willen bijvoorbeeld meer informatie verstrekken over het gevangeniswezen, om zo de discussie hierover weer aan te zwengelen. We zoeken naar theoretisering rondom het onderwerp om de praktijk te versterken. Dit betekent onder andere dat we de vanzelfsprekendheid van gevangenis aan de kaak stellen en de abstractie van het juridische systeem doorbreken. We willen graag meer info-avonden organiseren en informatie (in de vorm van brochures en pamfletten) verspreiden, maar ook gevange-

nen langduriger en juridisch gaan ondersteunen.

Voor ons is de strijd tegen het bestaande strafsysteem een belangrijk onderdeel van de anarchistische strijd. Gevangenis is een symptoom van een falend systeem. Door middel van gevangenis worden mensen die niet binnen het systeem kunnen of willen functioneren buitengesloten. Het is een disciplinemaatregel van de heersende klasse (de staat en de *corporate elite*) om mensen in het gareel te houden.

In een anarchistische samenleving zouden gevangenis overbodig kunnen zijn doordat een groot deel van de hedendaagse criminaliteit zou verdwijnen. Niet enkel door een ethische en sociale omslag (en daarmee een andere visie op straf en discipline), maar ook door het feit dat bijvoorbeeld eigendomsgerelateerde 'misdaden' (veel delicten zijn eigendomsgerelateerd!) zouden verdwijnen. Op de voor de hand liggende vraag, wat je in een wereld zonder gevangenis met moordenaars en verkrachters moet doen, hebben wij ook geen kant-en-klaar antwoord. Dit betekent echter niet dat het huidige systeem geen probleem is. Belangrijk is te beseffen dat gevangenis er niet in slagen om moord en verkrachting te voorkomen. Met het ABC hopen we hier een discussie over te starten, zodat we samen tot oplossingen komen.

Voor meer info, zie ook: <http://www.anarchistischegroepnijmegen.nl> en <http://abcnijmegen.wordpress.com>. En in *NRC Next* is ook een stuk verschenen over ABC Nijmegen: <http://www.anarchistischegroepnijmegen.nl/wp-content/uploads/2010/09/Artikel-NRC-Next3>.

1. Het onderzoek wordt aangehaald in dit *Volkscrant*-artikelje, dat de moeite van het lezen waard is: <http://www.volkscrant.nl/vk/nl/2686/Binnenland/article/detail/860370/2007/07/10/Aantal-gevangenen-verviervoudigd.dhtml>

SUCCESVOL ACTIEVOEREN

Een anarchistische praktijk in 5 stappen

De anarchist laat weer van zich horen! Zoals al eerder opgemerkt waren de protesten rond de schoonmakers hoopvol. Binnen de kraakbeweging laten militante anarchist zien dat het kraakverbod nieuwe technieken vergt. Daarnaast zien we al jarenlang veel dierenactivisten die zich ook met anarchisme bezighouden. In aantallen zijn we goed bezig, maar het ontbreekt nogal eens aan originele en doordachte acties. We moeten daarom beter gaan nadenken over onze actiemethodes.

Om de hele discussie meteen maar de das om te doen: actiemethode is een verkeerd woord. Methode suggereert dat er een vaste procedure is die je kunt volgen om succesvol actie te kunnen voeren. Dat is niet zo, integendeel. Waarschijnlijk is de beste manier van actievoeren juist nooit eerder gedaan. Ik denk zelfs dat het probleem voor een deel juist is dat we actiemethodes hanteren: Bijna altijd kiezen mensen voor een demonstratie, een kraakactie of een bezetting. We hebben onszelf een methode voor actie voeren aangeleerd: je wilt reageren op een vervelende gebeurtenis - je kiest zo snel mogelijk een bekende actieform - je gaat urenlang vergaderen over praktische details - je doet je actie. Dit kan soms goed zijn, maar soms ook ontzettend dom. Over actievormen kun je niet zeggen of ze uit zichzelf geschikt zijn, omdat het van je doel en de omstandigheden afhangt. Voor acties bestaat daarom geen methode. We moeten geen actiemethode hanteren, maar een anarchistische praktijk hebben.

Nu wil ik de gemotiveerde anarchist niet met zoveel onzekerheid het riet insturen. Er is namelijk wel het een en ander in een methode, een aantal vaste stappen, te gieten.

Ik wil proberen een methode te maken die voorafgaat aan de anarchistische praktijk. Ik ga niet claimen een uitgedacht en definitief plan te hebben, dit is een aanzet voor discussie. Door mijn methode te gaan gebruiken zullen we er snel achter komen hoe we deze methode kunnen verbeteren. Ik stel voor de volgende vragen als uitgangspunt te nemen:

- 1a. Wat zijn de korte termijn doelen?
- b. Wat zijn de lange termijn doelen?

2. Welke (f)actoren spelen een rol bij deze doelen?

3a. Hoe bereik je de korte termijn doelen?

b. Hoe bereik je de lange termijn doelen?

4. Bij welke praktijk gaan [3a] en [3b] samen?

5. Welke concrete vorm kies ik?

Ad 1a

Ik denk hierbij aan haalbare doelen omdat bij het bereiken van je doel, het anarchisme weer iets dichterbij is gekomen. Zelfs als je geen revolutie weet te maken, dan heb je toch je tijd zinnig besteedt. Denk bijvoorbeeld aan arbeiders die meer te zeggen krijgen of een bontwinkel die geen bont meer verkoopt. Doelen halen motiveert jezelf en anderen om door te gaan met de strijd.

Motivatie van je groep kan ook een doel zijn van je actie. Bij het behalen van het doel, kom je sterker over op je volgende doelwit. Het is belangrijk om je doel niet te verwarren met je doelwit. Je doel is hetgene wat je wil bereiken, het stukje anarchistische wereld wat je probeert te creëren. Je doelwit zegt iets over de manier waarop je je doel wil bereiken. Dat komt pas bij stap 3 en 4.

Ad 1b

Lange termijn doelen moeten zo concreet mogelijk zijn. Het is in feite de discussie over ideologie, maar dan zonder de moeilijke woorden en zonder de namen van lui die al heel lang dood zijn. 'De herverdeling van de ma-

teriële bestaansvoorwaarden over de productieve bevolking volgens de filosofie van Bakoenin' is dus geen antwoord op de vraag. De volgende formulering echter wel: "Wat wij met zijn allen maken aan eten, huizen en spullen, moet naar behoefte over ons allemaal verdeeld worden en niet naar inkomen". Door je lange termijn doel te bespreken, kom je erachter hoe je mede-activisten naar de wereld kijken.

Ad 2

Hierbij gaat het over de personen, instituten en essentiële omstandigheden. Je zou de vraag ook kunnen stellen als: "Om mijn doelen te behalen, wie staat er dan aan mijn zijde, wie staat er in de weg, en welke omstandigheden bepalen of ik erin slaag mijn doelen te behalen?"

Ad 3

Uit vraag 1 en 2 weet je wat je doel is en wie dat doel in de weg zit, dan wel ook belang heeft bij dat doel. De optelsom van 1 en 2 is 3, je kunt nu gemakkelijk bepalen welke (f)actoren en omstandigheden je moet beïnvloeden om je doel te bereiken.

Meteen maar de hele discussie de das om doen: actiemethode is een verkeerd woord

Ad 4

Door je af te vragen waar 3a en 3b samengaan, stem je je ideologie af op je praktijk. Sommige praktijken om je korte termijn doel te bereiken zijn nu eenmaal niet te rijmen met je lange termijn doelen. Voor de wiskundigen: Trek 3b af van 3a en je weet wat je in ieder geval niet wil doen.

Ad 5

Nu je duidelijk hebt wie of wat je wil beïnvloeden en wat je daarmee wil bereiken, kun je een leuke vorm bedenken. De uitdaging is om hierin origineel te zijn en juist alle methoden los te laten.

Ik geef een voorbeeld:

1a. Korte termijn: De uitvoering van de anti-kraakwet tegenhouden.

1b. Lange termijn: Verdeling van ruimte naar behoefte in plaats van inkomen, afschaffing van staat en kapitaal

2. Factoren:

Regering – machtsgeil, daardoor bang voor massa, bevriend met economische elite, onbetrouwbaar, onderdeel van de elite

Mede-krakers – bang om huis kwijt te raken, intern sterk verdeeld, kleine groep

Politie – blind gehoorzaam aan regering, fysiek sterkste partij

Woningzoekenden - laag inkomen, geen homogene groep

Potentiële revolutionairen – al een basale haat tegen de baas, smeris en politici

Rechters – machtsgeil, penisnijd met politici, onderdeel elite, niet bang voor massa

den of potentiële revolutionairen aanspreken en mobiliseren.

3b. Het lange termijn doel is vooral een bedreiging voor de kapitalisten, maar zij zullen hulp krijgen van de regering en de politie die naar de regering luistert. Om de politie de baas te zijn, heb je een massa nodig die sterker is dan de politie. Met die massa zou je grote panden kunnen gaan bezetten en verdedigen. Dit kun je uitbreiden naar grotere gebieden waarin staat en kapitaal verdwijnen.

4. We moeten nu bedenken langs welke weg het korte termijn doel gehaald wordt, maar ook gewerkt wordt aan ons lange termijn doel. De elite economisch aanvallen draagt niet bij aan je lange termijn doel, want waarom zou je daar massa mee verkrijgen? Lobbyen gaat tegen het lange termijn doel in, want dat scheidt vertrouwen in de politici, terwijl je juist van de staat af wil. Woningzoekenden mobiliseren is wel een optie. Op de korte termijn kan

het ook effectief zijn om de machtspositie van de regering aan te tasten, maar de

vraag is hoe zinvol dat is zolang je groep nog klein is. Je kunt ook de politie aanvallen, omdat je hiermee laat zien dat de regering geen macht heeft over de groep die dat doet. Om verder machtsverlies tegen te gaan (de angst voor verspreiding van het verzet), zal de regering wellicht ingeven. Bovendien kan dit potentiële revolutionairen aanspreken. Er zijn meer mogelijkheden om de macht van de regering in twijfel te trekken.

5. In de praktijk zul je de ene keer meer nadruk leggen op de korte termijn, de andere keer op de lange termijn. Als de ontruiming dichtbij is, moet je wel snel reageren. Je hebt dan misschien geen tijd om een massa te mobiliseren. Stel dat je met een spandoek laat zien wat de kraakbeweging in je stad allemaal heeft bereikt. Dan speculeer je waarschijnlijk op een massa die het daarmee eens gaat zijn of worden en dan in opstand komt tegen ontruiming. Om dat te bereiken

moet je die massa wel mobiliseerbaar maken, bijvoorbeeld via een website. De politie aanvallen kan bijvoorbeeld door een rel te trappen, hun gebouwen of voertuigen onklaar te maken, guerillatechnieken te gebruiken, etcetera.

Er valt natuurlijk meer over actievormen te zeggen, maar het lijkt mij belangrijk om eerst het denkproces voorafgaand aan acties en andere anarchistische praktijk duidelijk te krijgen. Vervolgens is het een kwestie van originaliteit om succesvol actie te voeren. Ik ben vooral uitgegaan van externe doelen, maar daarmee doe ik tekort aan interne doelen. Een intern doel is bijvoorbeeld je eigen organisatie anarchistisch structureren, zodat nieuwe activisten ervaren wat anarchisme is. Ik ga daar nu niet verder op in, omdat ik liever eerst het denken over externe doelen wil verduidelijken.

Het stappenplan voor het denken over anarchistische praktijk zal door sommigen te nauw worden gevonden. Het laat weinig ruimte voor discussie en vrije associatie. Ik vind dat wenselijk, maar daar gaat het me niet om. Ik wil duidelijk maken dat er logische denkstappen nodig zijn om tot een actieform te komen. Mijn methode schept een denkkader, je kunt de methode gebruiken zoals je dat zelf wilt, maar je hebt sowieso het denkkader nodig.

Ik ben gewend in de laatste alinea een paar sneren te maken naar mijn mede-activisten en voel ook nu een ontzettende jeuk om een willekeurige actie als voorbeeld aan de schandpaal te nagelen. Ik hou me deze keer in, niet in de laatste plaats omdat ik met het oog op het kraakverbod vrienden nodig zal hebben. Hiermee laat ik wel de kans liggen om de noodzaak van mijn methode te bewijzen. Het risico is dan dat men zal zeggen dat er al prima nagedacht wordt over acties en ik gewoon een zeikerd ben en deze pagina's beter gebruikt hadden kunnen worden als advertentie-ruimte. Om zoiets op te vangen zal ik de komende weken in kroegen, op feesten en partijen en bij een enkele vergadering recente acties gaan bespreken aan de hand van mijn stappenplan. Dit is een dreigement!

Geen actiemethode hanteren, maar een anarchistische praktijk hebben

Media – autoriteitsgevoelig, groten-deels aan de kant van regering, maar niet homogene groep, aantal lezers grootste belang i.v.m. verkoop advertenties

Kapitalisten – bang voor economisch verlies, bevriend met politici, onderdeel van de elite

3a. Je wilt het korte termijn doel bereiken doordat de regering geen opdracht geeft tot ontruiming aan de politie. Het gaat om de regering, omdat de smeris gehoorzaam is. Uit het antwoord op vraag 2 weet je dat je de regering kan laten handelen via de economische elite of via machtsverlies. Je kunt ze ook beleefd om een gunst vragen natuurlijk. De economische elite is gevoelig voor economisch verlies, dus dan moet je daar voor zorgen. Machtsverlies is het voelbaarst als een grote massa mensen niet meer gehoorzaamt. De potentiële revolutionaire massa vind je niet in je eigen beweging, die is te klein. Je moet dus woningzoeken-

KOM VOOR JEZELF OP!

Tips voor het omgaan met ongewenst en intimiderend gedrag

Door Maartje

Soms kom je in een situatie terecht waarin iemand iets tegen je zegt wat je niet aanstaat, je aanraakt zonder dat je dat wilt, of je de hele tijd aankijkt. Ook kan het zijn dat je deelneemt aan een discussie waarbij je door een persoon vervelend wordt behandeld. Maar wat doe je als je wordt geconfronteerd met dit ongewenste en ongewenste gedrag? Het is vaak moeilijk direct en adequaat te reageren. Je bent verbaasd, geschrokken en hier niet op voorbereid. En dat heeft tot gevolg dat je blijft staan met je mond vol tanden, je je achteraf boos en verdrietig, zo niet schuldig voelt. Daarbij is het niet gemakkelijk later terug te komen op die gebeurtenis, niet bij de persoon die je dit gevoel bezorgd heeft en soms ook niet bij je omgeving.

Daarom hierbij een mini-instructie in 3 stappen die je hopelijk kan helpen beter en sneller te reageren op ongewenst gedrag van anderen. Je formuleert daarbij wat er gebeurt, hoe je je daar over voelt en wat volgens jou de oplossing is in deze situatie.

Bijvoorbeeld, tijdens je werk in een bar is er een klant die opvallend of minder opvallend constant naar je borsten staart. Je gaat naar die persoon toe en zegt luid en duidelijk:

(1) Je staart de hele tijd naar m'n borsten.

(2) Ik voel me daar niet prettig bij.

(3) Ik wil dat je er nu mee ophoudt.

Of, tijdens een groepsdiscussie word je constant afgekappt door een ander persoon, die met luide stem over alles wat je zegt heen praat. Je zegt:

(1) Je laat me niet uitpraten als ik iets zeg.

(2) Ik voel me hierdoor niet serieus genomen.

(3) Ik wil dat je me laat uitpraten.

Door alle drie de stappen te nemen kunnen de persoon tegen wie je je richt en de omstanders in principe niet om de gebeurtenis heen. Als je in het eerste voorbeeld zou beginnen met iemand te vertellen dat je wilt dat diegene ophoudt met naar je borsten te staren, zou diegene dat misschien proberen te ontkennen. Maar als je begint met een beschrijving van de feiten wordt ook de omstanders meteen duidelijk wat er aan de hand is. Een volgende reden om het op deze manier aan te pakken is dat andere mensen hier wellicht moed en inspiratie uit putten. De volgende keer dat hen zoiets gebeurt, zijn zij misschien ook beter in staat een bevredigende oplossing hiervoor te vinden. En, op deze manier laat je anderen zien dat bepaald gedrag niet normaal is, en dat het helemaal niet raar is dat je daar wat van zegt.

Succes!

INSURRECTIONALISME EN DE 'LANDSTREICHER PARADOX'

Of: moet het anarchisme een oorlog tegen alles en iedereen zijn?

De onderstaande tekst is een kritiek op 'Tegen de logica van de onderwerping' van Wolfi Landstreicher, zoals die onder andere te vinden is op de Olie op het Vuur website¹. Het is ook een poging een bijdrage te leveren aan het lopende debat over 'insurrectionalisme'. Is het - om een term van Lenin te lenen - een 'kinderziekte' van het anarchisme, puberaal en los van de werkelijkheid of is het een revitalisering van de revolutionaire geest en een ontsnapingsroute aan alledaagsheid en reformisme? Hoewel Landstreichers tekst aan haar fouten ten onder gaat, kan er van de insurrectionalistische opleving veel geleerd worden. Een positieve kritiek, bijvoorbeeld op een tekst van Alfredo Bonanno zou een mooi vervolg kunnen zijn in een volgende Directe Actie.

Insurrectionalisme

Zou je mij vragen "Ben jij insurrectionalist?", dan moest ik na enig aarzelen bevestigend antwoorden. Die Opstand moet er komen; liever gisteren dan vandaag; individuele daden die eraan bijdragen hoeven niet collectief gesteund te worden om mooi te zijn; vernietiging is soms schitterend; liever passie dan plichtsbefes; de ratio wordt bij politieke kwesties - ook door radicalen - steeds overschat. Alle kooien moeten open en alle bajessen dicht, of beter nog afgefikt - wat zou dat een mooi gezicht zijn. Het persoonlijke is politiek, en het verzet moet dan ook niet alleen tegen bazen en politici gericht zijn maar ook in het dagelijks leven plaatsvinden. We moeten niet vertrouwen op sociaal-democratische partijen en niet werken aan de opbouw van een revolutionaire 'partij' waaraan we onze eigen macht overdragen. 'Macht kaputt wass euch kaputt macht'

Landstreicher wil in een vlammenzee belanden. Laten we Wolfi eren door hem af te branden

en gebruik steeds zowel je hart als je vuist. Maar waarom dan toch die twijfel bij de titel insurrectionalist? Dat komt onder andere door teksten als 'Tegen de logica van onderwerping' van Wolfi Landstreicher. Landstreicher verwoordt

overigens uitstekend wat er mooi en aantrekkelijk is aan het idee onmiddellijk en met overgave in verzet te komen. Het stuk zit vol aansprekende oneliners en inzichten. Vooral zijn kritiek op de ratio, en daarmee samenhangend het pleidooi voor passie in zowel haat als liefde zijn prachtig. Maar het is niet mijn bedoeling 'Wolfi' te vleien, en ik durf te betwijfelen of hij dat wel willen zou. Het is Landstreichers uitdrukkelijke plan om in een vlammenzee te belanden. Laten we Wolfi dan eren door hem af te branden.

Naast juweeltjes staat er ook veel onleesbaars in zijn tekst, en bovendien ronduit verwerpelijke shit. Om te beginnen met het vergeeflijker punt, de onleesbaarheid. Waarom moeten insurrectionalistische teksten toch zo vaak onnavolgbaar zijn? Wil je weten wat een "insurrectionaire anarchistische projectualiteit" is? Leest Landstreicher. Hou je van zinnen als "Deze manipulaties - ingebed in de sociale structuur niet omdat overheersing overal en nergens is, maar omdat de instituties van overheersing regels, wetten, mores en gebruiken creëren die deze manipulaties op-

leggen - scheppen een logica van onderwerping, een vaak onbewuste neiging om overgave en volgzaamheid in je alledaagse verhoudingen in de wereld te rechtvaardigen."? Leest Landstreicher!

Dat hebben veel insurrectionalisten gemeen met Franse radicale en post-moderne filosofen: ze zeggen anti-elitair te zijn - 'Geen intellectualisme, noch domheid' zegt Landstreicher bijvoorbeeld - maar formuleren bij voorkeur zo moeilijk dat slechts weinigen er doorheen komen. De taal lijkt hier een middel om mensen buiten te houden, niet om te overtuigen. En mensen buitensluiten is niet alleen een makke van de vorm waarin de tekst komt, maar meer nog van de inhoud. Zijn oproep aan het individu om in actie te komen, laat uiteindelijk te weinig ruimte voor datzelfde individu, ik probeer dat hieronder uit te leggen.

Sociaal of opstandig: een dilemma?

Landstreicher plaatst de focus op het individu en haar vrijheid, en bekriti-

"We should NOT allow ourselves to be crammed into this rat maze. I want freedom, and that's what you should want! It's up to each and every one of us to turn loose of just some of the greed, the hatred, the envy, and yes, the insecurities, because that is the central mode of control: to make us feel pathetic, small, so we'll willingly give up our sovereignty, our liberty, our destiny. We have got to realize we're being conditioned on a mass scale. Start challenging this corporate slave state! The 21st Century's gonna be a new century! Not the century of slavery, not the century of lies and classism and statism, and all the rest of the modes of control...What a bunch of garbage. Liberal, conservative, two sides of the same fucking coin! Two management teams, bidding for control of Slavery Incorporated! I'm sick of it, do ya got me? Resistance is NOT futile, we're gonna stand up and get fired up about the things that matter: creativity and the dynamic human spirit that REFUSES to submit!"

Alex Jones

(twijfelachtig conspiracy-gelovige, maar het blijft een opzwevend citaat)

seert de - bijvoorbeeld marxistische - neiging om het in opstand komen uit te stellen tot 'de tijd rijp is' in een denkbeeldige toekomst. Om een partijapparaat op te bouwen als voorwaarde om in actie te komen. Die neiging is naar zijn idee ook in anarchistische kringen veel te veel doorgedrongen. Wat hij te prijzen vindt is nu juist "de anarchistische erkenning van de primaire plaats van het echte, levende individu (in tegenstelling tot het gecollectiviseerde tandwiel in het raderwerk en het abstracte concept van het individu) [...], een wezen dat op onze eigen voorwaarden kan handelen om onze eigen verlangens en dromen te verwerkelijken." Dat is mooi, maar er zijn een aantal dingen op aan te merken. Er zit volgens mij een cirkelredenering in de oproep steeds maar "gewoon jezelf [te] zijn" - om een oude VVD slogan aan te halen. Want wie is die 'ik' dan, die ik blijkbaar moet zijn? Nu ja, het zal mijn vervreemding wel zijn, dat ik geen voet aan de grond voel bij het beantwoorden van die

doet om iemand mee te krijgen, geen enkele acht slaat op de belangen van anderen, inclusief de 'zwakkeren' en neerkijkt op iedereen die niet exact in het eigen straatje past. Zo'n anarchist is Landstreicher.

Hij geeft zelfs blijk van een uitgesproken afkeer van alles wat zwakker is, en komt daarmee dicht in de buurt van Nietzsche, die hij ook citeert en wiens geest de hele tekst eigenlijk ademt. Dat zeg ik niet om het oude cliché op te voeren dat Nietzsche een nazi *avant la lettre* was. Dat is onzin, bijvoorbeeld omdat Nietzsche nu juist een tyfushekel had aan meelopen, bevelsstructuren of wetgeving. Zelfs het idee van natuurwetten vond hij afstotelijk. Als zijn pet

vraag. Maar het laat wel een bepaalde leegte. De oproep jezelf te zijn geeft geen inzicht in het soort toekomst dat je wilt opbouwen.

Een leegte die Landstreicher niet opvult door een sociale visie, integendeel. Een middenpositie aanhangen is altijd een beetje onbevredigend, maar ik zie in de oude tegenstelling tussen individualistisch en sociaal anarchisme geen andere mogelijkheid. Je kan je een extreme karikatuur van sociaal anarchisme voorstellen die pas in actie komt wanneer zo ongeveer iedereen er 'klaar' voor is. Dat komt nogal dichtbij een sociaal-christelijke gedachte en het ontnemt het individu inderdaad elke handelingsbekwaamheid. Maar het andere uiterste is een puur egoïstisch anarchisme dat geen enkele poging

daarnaar stond. Maar antisociaal was hij wel, en dat is Landstreicher ook: "Een van de meest in het oog springende obstakels waar we nu oog in oog mee staan is medelijden voor zwakte en neurose. [...] Als onze doelen waarlijk bevrijding en de vernietiging van de logica van onderwerping in alle gebieden van het leven zijn, dan kunnen we hier niet aan toegeven." Voor de duidelijkheid: de 'obstakels' in dit citaat zijn geen bazen of politici, maar mogelijke kameraden die echter niet door Wolfi's beugel kunnen.

Dat is in het algemeen een punt waarop insurrectionalistisch vuur wat mij betreft ophoudt nog verwarmend te zijn: het punt waarop het niet alleen een herwaardering van individualistische motieven en methoden inhoudt, maar ook het volledig opgeven van sociale doelen. Als ik het goed heb komt dat vaak zo ongeveer overeen met het idee 'voorbij' links en rechts te zijn, bij sommigen een populair standpunt.

Als je geen grote beweging hebt en daar niet op wilt zitten wachten is het mooi dat je toch in actie komt, en dat je daarbij ook je eigen plezier nastreeft lijkt me niet alleen okay maar zeker wenselijk. Hoe kan je overigens geen plezier hebben in stuk maken wat ons eronder houdt? Genoemde individualistische motieven en methoden hebben bovendien nog een heel belangrijke betekenis: op momenten dat er wel een sterke beweging is, of zelfs 'na de Revolutie', zullen ze hard nodig zijn om kritisch te blijven ten opzichte van

Door Landstreichers passie voor vrijheid worden andere overwegingen en die vrijheid zelf uiteindelijk verzengd

die beweging. Om niet de kant van sluipend reformisme op te gaan, of juist die van de lynchmob en de Culturele Revolutie in China.

Maar wanneer je geen enkele sociale doelen voor ogen houdt ben je mij kwijt. Dat is ook een onderscheid tussen Landstreicher en veel anderen die een bijdrage hebben geleverd aan het

idee nu onmiddellijk en met overgave in opstand te komen. Zowel de bejaarde bankrover Bonanno als 'le Comité Invisible' - die ik beide zowel in kritiek als in enthousiasme tekort doe door ze slechts in een zin te noemen - hebben in elk geval meer oog voor het sociale.

Een oorlog tegen alles en iedereen?

Het idee dat we geen medelijden mogen hebben met anderen komt in 'Tegen de logica van...' steeds weer terug. Bovendien zijn diegenen waarmee we geen medelijden mogen hebben, welgeteld volgens mij alle mensen die niet in de eigen club zitten. Dat spreekt uit twee elementen die steeds weer herhaald worden. Ten eerste het idee dat de opstand niet alleen veel, maar blijkbaar alle instituties van onze samenleving moet vernietigen, "*de revolutionaire vernietiging van deze werkelijkheid waarin we leven*", en ten tweede de verbluffend zelfingenomen neiging van 'Wolfi' tot een heldenverering van ... zichzelf: "*het inzicht dat we een bepaald soort wezen moeten worden [...] terwijl we de meest geduchte en machtige vijand in de ogen kijken: deze gehele beschaving - de staat, kapitaal, het technologisch systeem...Leven als een rebel, als een zelfgekozen anarchistisch revolutionair, vraagt een hoop wilskracht, vastberadenheid en geest [...]. Daarom is een essentieel aspect van het ontwikkelen van een opstandige praktijk de transformatie van jezelf in zo een geestesvol, wilsvol wezen.*"

Hij benadrukt steeds weer hoe onmenselijk het offer is dat hij maakt, en dat wij ook moeten maken, willen we niet bij de te vernietigen sociale orde horen, met volle overtuiging en zonder angst. En anders hoor je niet bij ons maar bij hen. Van wie kennen we die redenering ook weer? Bovendien mag er dus voor een tegenstander - en ook de tegenstander in jezelf - geen enkele mededogen gekoesterd worden: "*Zo een transformatie vindt niet plaats middels therapie, maar door het aanvallen van de sociale orde, zowel in haar verschijningen in de wereld, als in jezelf en je verhoudingen. Een onvermurwbare meedogenloosheid zou wel eens essentieel kunnen zijn voor deze taak*". In zijn nadruk op het 'geestes-

volle', 'wilsvolle', verheven, manische en meedogenloze heeft hij veel weg van zestiende eeuwse protestante opstandelingen zoals Thomas Müntzer. Over Müntzer valt veel moois te vertellen - zoals zijn slogan 'Omnia Sunt Communia!' (Alles is van iedereen!) - maar hij vond ook dat iedereen die niet verkozen was en door de heilige geest bezeten, een kopje kleiner gemaakt moest worden.

Paradox

We kunnen dit de 'Landstreicher Paradox' noemen, een paradox die hij tot het uiterste drijft maar die velen 'als anarchist' in minder groteske en arrogante vorm als reëel dilemma wel zullen herkennen: Landstreicher is zo een groot liefhebber van de ongelimiteerde vrijheid van het individu, dat hij alles wat die vrijheid in de weg staat met wortel en tak wil uitroeien. Het enige dat er voor alle anderen dan nog op zit is zich aansluiten bij dit pleidooi of tot vijand verklaard worden, wat van die vrijheid nogal een fictie maakt.

Er zit een duidelijke overeenkomst in datgene wat ik Landstreicher hier kwalijk neem, en wat men vaak voor de voeten geworpen krijgt wanneer men zegt anarchist te zijn. Het verwijt is dan dat het verwerpen van de wet anti-democratisch is, en arrogant. Anti-democratisch is het natuurlijk niet (per sé) als je de vertegenwoordigende 'democratie' verwerpt. Als je geïnteresseerd bent in 'democratie' als zelfbestuur ligt het verwerpen ervan juist voor de hand. En is het arrogant om te zeggen dat je fundamentele problemen hebt met de instituten en de cultuur van de samenleving waarin je leeft en dat je ervoor strijdt die samenleving te veranderen? Als dat arrogant is dan is elk revolutionair idee dat. Maar om te zeggen dat die samenleving uitsluitend rotzooi heeft voortgebracht - behalve natuurlijk jouw fraaie, dappere zelf - daarvoor lijkt me 'arrogant' nog lang niet de lading dekken.

De Pol Pot van de vrijheid

Wat Pol Pot was voor de gelijkheid, wil Landstreicher zijn voor de vrijheid. Pol Pot zei "In Cambodja bezit iedereen gelijkelijk niets". En meende dat ook,

onder Broeder Nummer 1 geen Animal Farm-achtige toestanden, waar de varkens de leiding van de boerderij op zich namen en al snel niet meer te onderscheiden waren van de mensen van de omringende boerderijen. Nee, toen Phnom Penh na jaren guerrillastrijd was ingenomen en de kameraden aangekomen bij het koninklijk paleis konden vaststellen dat het gelukt was, kon er volgens zijn tweede man nog net een feestelijk knikje af om de overwinning te vieren. Maar die nacht sliepen de kameraden - inclusief de leider dus - gewoon op de stoep van het paleis. Even oprecht is Landstreicher mischien ook wel in zijn overtuigingen. Maar waar je zonder jezelf tegen te spreken wel - zoals de Rode Khmer - kan stellen "*Wij gaan jullie gelijk maken, of je het nu wilt of niet*", ligt dat voor "*Wij gaan jullie vrij maken, of je het nu wilt of niet*" toch anders. Landstreichers passie voor de vrijheid brandt zo hoog dat andere overwegingen erdoor verzengd worden, en uiteindelijk die vrijheid zelf ook, als de slang die zichzelf in de staart bijt. Dat is een korte bewoording van de Landstreicher Paradox: "*Wees vrij of sterf!*" En wel exact zo vrij als 'wij'. Mooie vrijheid is dat. De vrijheid om precies zo te zijn als Wolfi Landstreicher.

1. <http://oohv.wordpress.com/2010/02/24/tegen-de-logica-van-onderwerping/>

ANARCHISME EN ACTIVISME OP IJSLAND

Door Maartje

Deze zomer bezocht ik de anarchistische bibliotheek in Reykjavik, de grootste stad van IJsland. In deze stad wonen ongeveer 120.000 mensen. Ik werd rondgeleid door Siggí, die al jarenlang actief anarchist is.

Siggí vertelt dat hij sinds een jaar of tien bezig is met het verspreiden van flyers en zines over anarchisme en activisme. Ook schrijft en vertaalt hij zelf. Vijf jaar geleden is hij begonnen met het vertalen van boeken (ook kinderboeken) en heeft hij een kleine uitgeverij.

Bieb

De anarchistische bibliotheek in Reykjavik bestaat inmiddels zo'n vijf jaar en is op dit moment gehuisvest in de kelder van een gebouw dat gehuurd wordt door de Citizen's Movement, Borgarahreyfingin. Deze beweging is ontstaan in de begindagen van de IJslandse kredietcrisis en heeft tijdens de laatste verkiezingen vier zetels in het IJslandse parlement behaald. Het geld dat op die manier wordt binnengehaald wordt onder andere gebruikt om dit pand te huren. De anarchistische bibliotheek, een d.i.y. fietsenwerkplaats en de keuken van Food not Bombs kunnen kosteloos gebruik maken van de kelder van het gebouw. De bibliotheek is meerdere dagen per week geopend, de fietsenwerkplaats ook. Food not Bombs kookt iedere zaterdag en vanaf twee uur wordt er eten uitgedeeld op een plein midden in de stad.

De bibliotheek leent boeken en zines uit. Veel literatuur, boeken over anarchisme en ecologie. Nieuwe boeken komen overal vandaan. Soms worden ze besteld vanuit de Verenigde Staten of Engeland. Ook is Siggí met enige regelmaat in Nederland en koopt daar tweedehands boekenwinkels leeg. En soms worden boeken gedoneerd, bijvoorbeeld door het IJsland-Palestina Comité. De aanschaf van nieuwe boeken wordt veelal gefinancierd met de opbrengst van (punk)concerten. Zo is er een voormalige visfabriek aan de kust van Reykjavik, die gerund wordt door een oude punk. Er zijn daar oefenruimtes (er oefenen zo'n veertig

bands) en er worden jamsessies en concerten georganiseerd.

Anarchisme

Er zijn geen vaste anarchistische groepen op IJsland, volgens Siggí. De acties die met regelmaat worden georganiseerd worden opgezet door gelegenhedscollectieven. Via een mailinglijst kunnen mensen vergaderingen uitroepen. Ook geven anarchisten voorlichting over anarchisme op middelbare scholen. Sinds ongeveer twee jaar wordt er ook gekraakt op IJsland, en op dit moment zijn er een paar kraakpandjes in Reykjavik.

Sowieso is het activisme op IJsland jong. Het land kent een magere historie wat betreft burgerlijke ongehoorzaamheid en radicaal activisme. Alhoewel het eiland dunbevolkt is en het lage inwoneraantal (ongeveer 300.000) mogelijkheden lijkt te bieden voor een meer direct democratisch besluitvormingssysteem is dit niet het geval. Ook zijn de meeste mensen erg gezagsgetroouwen en is verzet tegen de heersende klasse schaars. Juist de combinatie van een kapitalistische parlementaire democratie en een laag inwoneraantal zorgt voor corruptie.

Verzet

Sinds het ontstaan van de protesten en actiekampen (tegen onder andere de bouw van waterkrachtcentrales) en de komst van activisten van over de hele wereld lijkt radicaal verzet op IJsland een meer permanent karakter te krijgen. Steeds meer IJslanders verzetten zich tegen de uitverkoop van de natuur op het eiland, en natuurlijk heeft ook de kredietcrisis menigeen doen inzien dat het kapitalistische systeem niet onfeilbaar is.

Tijdens mijn bezoek vond er een kleine actie plaats bij de rechtbank in Reykjavik. Er werden flyers uitgedeeld en

mensen probeerden de rechtbank binnen te komen. Op die dag vond er namelijk een hoorzitting plaats in de zaak van de '9 van Reykjavik'. Deze negen maken deel uit van een dertigtal mensen die in december 2008 het IJslandse parlement binnendrong om de regering failliet te verklaren. Degenen die nu worden aangeklaagd staat een gevangenisstraf van minimaal één jaar te wachten, onder andere wegens het aanvallen van het parlement. Onder hen zijn anarchisten en linkse activisten. Recentelijk is er een infolder gemaakt over deze rechtszaak, die je kunt downloaden op de website <http://www.rvk9.org>. Naast informatie over de '9 van Reykjavik' kun je hierin ook meer (historische) informatie vinden over de protesten en de politieke situatie op IJsland.

Op het Europese vasteland is al een aantal solidariteitsacties met de '9 van Reykjavik' georganiseerd. De rechtszaak staat gepland voor januari 2011...

Ondersteun de '9 van Reykjavik'!

Het adres van de anarchistische bibliotheek, de fietsenwerkplaats en de Food not Bombs-keuken is: Höfdatún 12, Reykjavik.

Openingstijden:
Bibliotheek: maandag t/m vrijdag van 12.00 tot 16.00 uur

Fietsenwerkplaats: maandag, dinsdag en vrijdag tussen 16.00 en 19.00 uur

Verder lezen:
http://wiki.infoshop.org/anarchism_in_ice
<http://www.savingiceland.org>
<http://aftaka.org>
<http://www.andspyrna.org> (de uitgeverij van Siggí)
<http://www.rvk9.org/in-english>

HET KHMIBOS IN RUSLAND

Hoe natuurverwoesting de staat deed schudden

Terwijl afgelopen augustus de rook van bosbranden Moskou verstikte, werd een bos dichtbij de stad omgehakt. Het (voorheen beschermde) eikenbos in Khimki, een dorp ten noorden van Ruslands hoofdstad, is het doelwit van bedrijven en bestuurders die enkel oog hebben voor de winsten die een nieuwe tolweg tussen Moskou en St. Petersburg moet genereren. De lokale politiek hoopt met de komst van de weg het gebied te kunnen ontwikkelen met winkelcentra en villawijken. De activisten laten het er niet bij zitten, maar voeren een ongelijke strijd en hebben te maken met zware repressie. Zo werd Mikhail Beketov, redacteur van een lokale krant en belangrijk criticus van het project, al kreupel geslagen bij een mislukte moordaanslag op zijn leven. Politieonderzoek leidt nergens toe en de inwoners van Khimki wijzen met een beschuldigende vinger naar de lokale autoriteiten en bouwondernemingen.

In Khimki zijn de lokale bestuurders zijn nauw verweven met de bouwbedrijven die de weg aanleggen. Ook is het gebied al jaren berucht vanwege de grote vermenging van de Russische maffia en lokale politieke kopstukken die al jaren de scepter zwaaien in Khimki en

tegen de boskap. Een aantal lokale hiphop- en hardcorebands zouden optreden, maar er werd omgeroepen dat het concert niet doorging en dat iedereen naar Khimki moest gaan. De hele groep stapt op de trein naar Khimki en begon er een demonstratie tegen het

optreden van de lokale autoriteiten. De demonstratie, bestaande uit een groep van zo'n vierhonderd men-

Enkele mensen proberen met bijlen de houten voordeur van het gemeentehuis in te hakken

omstreken. Nadat de boskap afgelopen zomer onherroepelijk werd kregen milieuactivisten te maken met toenemende repressie door beveiligingspersoneel en politie. Zo werd op 23 juli werd het actiekamp van de lokale actievoerders aangevallen door een groep neonazi's die waren ingehuurd door het bouwbedrijf dat de snelweg ging bouwen. De politie arriveerde kort daarop en arresteerde de milieuactivisten in plaats van de aanvallers.

De aanval

Op 28 juli kwam er een grote groep antifascisten, punks en anarchisten bijeen in Moskou voor een openluchtconcert in solidariteit met het protest

sen, trok naar het gemeentehuis, waar de ramen werden ingegooid en leuzen op de gevel werden gekalkt. Ook werd er een groot aantal rookbommen afgestoken en werd er met gaspistolen op het gebouw geschoten. Enkele mensen hebben bijlen bij zich en proberen de houten voordeur van het gemeentehuis in te hakken. De politie durfde niet in te grijpen vanwege de omvang van de groep, maar ook omdat de politie werd aangevallen als ze te dichtbij kwam. En de politie was ook nog eens onderbemand omdat ze op hetzelfde moment het net ontruimde bos aan het bewaken was. De groep die het gemeentehuis had aangevallen kon snel met de trein terug naar Moskou en verspreidde zich in de metropool. Niemand werd gearresteerd.

De repressie

De repressie kwam iets later, op 30 juli, toen twee activisten werden opgepakt. Een van de gearresteerden is de anarchist Alexey Gaskarov. Hij is onderzoeker bij het Collectieve Actie Instituut en ging naar Khimki als onderzoeker van hedendaagse Russische protestbewegingen. Antifa-activist Maxim Solopov is de tweede arrestant. Hij had een uitgebreid interview op het populaire radiostation Ekho Moskvyy gedaan over de gebeurtenissen rondom het Khimkibos. Voor de politie van Moskou was dit voldoende aanleiding om hen op te pakken. Dit werd nog eens versterkt door de gigantische (media)druk die op de politie werd gezet, omdat een aanval van vierhonderd mensen op een overheidsgebouw zonder arrestanten een blamage zou zijn voor de lokale politie en overheid.

Gefabriceerde verklaringen

De openbaar aanklager moest heel wat juridische trucs uit de doos halen om Alexey en Maxim vast te kunnen houden. De politie heeft de advocaten van de twee dan ook meerdere malen geïntimideerd en tegengewerkt. Er is gewoon geen hard bewijs tegen ze, maar ze dienen als voorbeeld voor iedereen die zich die zich in Rusland actief wil verzetten tegen de wijdverbreide corruptie, rechtelijke willekeur en repressie in de hedendaagse Russische maatschappij. De doorslag gevende truc van de smeris bestond uit enkele verklaringen van getuigen die beweerden de twee bij de aanval op het gemeentehuis te hebben gezien. Dergelijke getuigen zijn meestal, en ook in dit geval, mensen die eerder met justitie in aanraking zijn geweest en worden gedwongen een door de politie gefabriceerde verklaring af te leggen. Werken ze niet mee, dan gaan ze zelf voor langere tijd achter de tralies; vaak voor een klein vergrijp als winkeldiefstal. De aanklachten die er nu liggen tegen de twee gearresteerden kunnen resulteren in een gevangenisstraffen van zeven jaar.

Door grote nationale en internationale druk en een gigantische inzet van tientallen mensen in Rusland en daarbui-

ten werden Alexey en Maxim eind oktober vrijgelaten. Maar voor juichen zou het veel te vroeg wezen want de onderzoeken van politie en inlichtingendiensten gaan onverminderd door. De aanklachten zijn niet van tafel en er is nog genoeg reden voor ongerustheid. Laten we ons niet voor de gek houden en denken dat de staat zijn 'humane' en 'rechtvaardige' gezicht zal laten zien.

En nog meer repressie

Ondertussen ging ook de repressie onverminderd door. Zo werden er begin augustus tientallen journalisten en fotografen opgepakt en verhoord en werden hun redacties overhoop gehaald op zoek naar beelden van de aanval op het gemeentehuis. Een bijkomend probleem voor de activisten is namelijk dat er zeer veel foto- en filmbeelden zijn van de aanval – niet alleen door journalisten, maar ook door media-activisten – die veelvuldig op het internet zijn geplaatst.

De milieuactiviste Yevgeniya Chirikova, die een actieve rol had in de campagne tegen de kap van het Khimkibos, is meerdere malen opgepakt. Tijdens een persconferentie die ze had geor-

en daar verhoord door, naar wat later zou blijken, uitsluitend mensen van de FSB (de voormalige KGB). Op het politiebureau kon hij nog net zijn moeder bellen met zijn mobiel en vertelde hij haar vlug dat hij niks zou ondertekenen en wanneer dit wel zou gebeuren, dat dit dan onder dwang zou zijn gedaan. Tijdens de ondervraging vroeg men of hij bij de aanval was geweest of dat hij wist wie er bij waren geweest. Kort daarna begon het martelen. Nikita is meerdere malen geschopt en geslagen. En met een plastic tas over zijn hoofd lieten ze hem herhaaldelijk bijna stikken. Na deze hellegang van martelingen heeft hij alles ondertekend aan wat er aan papier voor hem werd neer gelegd. Ziek en totaal uitgeput van de martelingen werd hij na het ondertekenen van de verklaringen op straat gegooid.

De gebeurtenissen in Khimki hebben in de maanden daarna grote gevolgen gehad. Zo heeft het Russische parlement in september de beslissing heroverwogen om het Khimkibos te kapen en de plannen voor de snelweg tijdelijk in de ijskast te zetten. Dit is voor de milieubeweging in Rusland een gigantische overwinning. Bovendien werd niet zo lang hierna ook nog burgermeester Joeri Loezjkov

van Moskou ontslagen; een indirect gevolg van de Khimki-crisis. De gebeurtenissen vormden voor Poetin een

welkome aanleiding om de burgermeester uit zijn functie te wippen. Poetin en de burgermeester leefden al langere tijd met elkaar in onmin. Daarnaast is er ook nog een grote diplomatieke crisis ontstaan tussen Rusland en Wit-Rusland. Uit solidariteit met de gearresteerde kameraden hadden enkele Wit-Russische anarchisten namelijk brandaanslagen uitgevoerd op onder andere de Russische ambassade in de hoofdstad Minsk. Ook hier volgde een golf van repressie van de anarchistische beweging in Wit-Rusland, dat nog steeds wordt bestuurd door de dictator Loekasjenko.

De geschiedenis en de ontwikkelingen rond het bos van Khimki zijn duizelingwekkend. In het hierboven geschreven verhaal zijn dan ook lang niet alle feiten beschreven, omdat dit artikel anders veel te lang zou worden. Ook komen er wekelijks nieuwe verhalen, getuigenissen en analyses binnen.

Meer informatie en solidariteit

Een recent artikel in het Engels waarin ook de voorgeschiedenis van de strijd om het Khimkibos wordt beschreven kun je vinden op: <http://www.crimethinc.com/blog/2010/10/19/eco-defense-and-repression-in-russia/>

Ook is er een website met veel nieuws en achtergrond artikelen, met name over de repressie: www.khimkibattle.org.

De Vrije Bond is met een geldinzamelingsactie begonnen voor de proces- en advocaatkosten van de gearresteerde kameraden in Rusland en Wit-Rusland. Alle financiële steun is welkom. Wil je een benefiet organiseren? De Vrije Bond wil je hier graag bij helpen. Acties – in welke vorm dan ook – moedigen wij ten zeerste aan

Vrije Bond
postbus 16521
1001 RA
Amsterdam
vrijebond@buitendeorde.nl
www.vrijebond.nl

Donaties kunnen gestort worden op giro 5495473 t.n.v. de Vrije Bond te Tilburg, o.v.v. 'Khimki'.

Ziek en totaal uitgeput werd hij na de martelingen op straat gegooid

ganiseerd vlak na de aanval op het gemeentehuis werd ze door een aantal breedgeschouderde mannen hardhandig afgevoerd en in een geblindeerde auto gedrukt. Mensen die de persconferentie hadden bijgewoond dachten dat ze was gekidnapt door maffia-achtige figuren en vreesden voor haar leven. Na enkele dagen werd bekend dat het om de politie van Moskou ging.

Op 26 augustus werd antifascist Nikita Nikolaevich Chernobaev door drie smeris in burger opgepakt in Ramenskoye, een voorstad van Moskou. Hij werd naar een politiebureau gebracht

VERZET TEGEN GEVESTIGDE KUNST

achter
pijkket
diada
en
trialier

Kunst en anarchisme in Nederland
tussen 1880-1930

De ideologie en de invloeden die het anarchisme als politieke stroming op de kunst hebben gehad blijven in de meeste kunsthistorische studies vaak buiten beschouwing. Het anarchisme als politieke stroming en de kunst als uitdrukkingsmiddel van een kunstenaar lijken op het eerste gezicht weinig gemeen te hebben, maar als we ze in een maatschappelijke context plaatsen, komt er toch een sterk verband naar voren. Juist omdat het anarchisme vooral onder het volk leefde waartoe ook de kunstenaars behoorden, ontstond er tussen hen ook een band.

Het anarchisme in Nederland bereikte in de periode tussen 1880 en 1930 zijn hoogtepunt. Het is een tijdperk van twee grote economische crisissen (1880-1905 en 1929-1939), slechte werk- en leefomstandigheden van de arbeiders en de oorlog die als een storm door heel Europa trok. Dit had ook gevolgen voor de ontwikkelingen in de kunst. De kunstenaar ging zijn eigen weg en ontwikkelde zijn eigen stijl. Aangezien de kunst binnen de anarchistische beweging als iets elitairs werd gezien en de anarchisten kunstenaars zagen als de slaven van de bourgeoisie, ontwikkelden de anarchisten een geheel eigen visie op de kunst. Artistieke aspiraties moesten een bijzaak zijn en een kunstenaar moest niet naar roem streven. Actieve anarchisten verafschuwden en bekritiseerden gevestigde kunstenaars die werkten als slaven van de rijken en daarom werd hun werk niet geaccepteerd. Het doel van

de beeldende kunst was in de ogen van anarchisten dat het volk met de realiteit en het onrecht van alledag geconfronteerd werd. Het volk moest wakker gemaakt worden en vechten voor hun rechten maar het moest ook de kans krijgen van kunst te genieten en ermee kennis te maken.

De rol van anarchistische bladen

Anarchistische bladen vervulden een belangrijke functie in de anarchistische beweging omdat ze juist vaak de anarchistische beweging bij elkaar hielden. Daarnaast moesten ze het volk bewust maken van het onrecht dat hen dagelijks door de bazen, de staat en de kerk werd aangedaan, hen wakker schudden en opvoeden. Het anarchisme als politieke ideologie was de enige uitweg uit de uitbuiting en onderdruk-

king. In Nederland was er een groot verschil tussen de oude en nieuwe generatie in de anarchistische beweging en hun bladen. De oude garde anarchisten las *De Wapens Neder*, *De Vrije Socialist*, *De Arbeider*, *An-archie* en *Anarchist* – bladen die aan het eind van de negentiende eeuw verschenen. Ze organiseerden zich in verschillende verenigingen en organisaties met als doel hun ideologie onder het volk te brengen. De nieuwe generatie, die ontstond vanaf het begin van de jaren twintig, was anders: radicaal en opruiend. Ze was principieel tegen organisatie omdat ze vond, dat dit opnieuw alleen tot onderdrukking van anderen zou leiden. Ze vond directe actie het meest effectieve middel om de staat te vernietigen en daarom stond ze achter de principes van het anarchisme van de daad. De meest radicale groep van deze jonge garde was de groep die zich rond het blad *De Moker* vormde. Andere radicale bladen waren *Alarm*, *De Branding* en *De Kreet der Jongeren*.

De bladen werden vaak geïllustreerd met afbeeldingen van schilderijen, hout- en lino'sneden, tekeningen en lithografieën om vooral de arbeiders aan te spreken en hen ook de gelegenheid te geven om van kunst te genieten en ermee kennis te maken. Vooral hout- en lino'sneden waren de meeste gebruikte illustratiemiddelen. Ze waren goedkoop en meerdere malen reproduceerbaar omdat ze primitief en door de anarchisten zelf werden gedrukt. Liefhebbers konden bij een speciale gelegenheid houtsneden tegen een zeer lage prijs nabestellen. In vele arbeiderswoningen hingen dan ook deze anarchistische en revolutionaire prenten aan de wand om een daad te stellen.

Echter niet alle kunstenaars waren anarchisten of revolutionairen. Sommigen sympathiseerden met de ideologie van het anarchisme of wilden hun kritiek over bepaalde zaken in beelden aan de wereld tonen. Kees van Dongen, Chris Lebeau en Melle Oldeboerigter waren kunstenaars die door hun veelzijdige kunstenaarschap bekend zijn geworden. Herman Schuurman, Luc Kisjes, Jos Voskuil en Nico de Haas

zijn minder of amper bekend geworden, omdat ze er niet naar streefden erkende kunstenaars te worden. Andere vooraanstaande kunstenaars die hun werken aan de Nederlandse anar-

chistische bladen doneerden waren o.a. Albert Daenens, Frans Masereel, Käthe Kollwitz, George Grosz, Karl Holß, Théophile Alexandre Steinlen, Martha Schrag en Ferdinand Hodler.

Symboliek

De symboliek die in verschillende anarchistische bladen werd gebruikt, komt vaak met elkaar overeen. De meest voorkomende symbolen die gebruikt werden, waren arbeiders met afgedragen kleding, tengere posturen van vrouwen en kinderen, de vervallen huizen waar ze in woonden tegenover de rijke, dikke heren die als uitbuiters werden afgebeeld. De zwarte vlaggen in de handen van de arbeiders en hun gebalde vuisten duiden op demonstraties, stakingen en uitgebroken revoluties. Monsters, skeletten, doodshoofden of een skelet met zeis als metafoor van de dood verwijzen naar het kwaad van het kapitalisme en de oorlog. Verder waren er de priesters en pausen die het kapitalisme en de oorlog zegenden en zij werden uitgebeeld samen met een generaal, een koning of een rijke man als een kwade eenheid. Kettingen, tralies en gevangnissen duiden op het verlies van vrij-

heid. Met de symboliek wilden kunstenaars hun kritiek op de heersers van de maatschappij duidelijk aan het volk overbrengen. Ze spoorden met hun illustraties het volk aan om in opstand te komen tegen de onrechtvaardigheid die hen dagelijks werd aangedaan. Omdat vele arbeiders en armen niet konden lezen, boden illustraties het volk de mogelijkheid om niet alleen op de hoogte te blijven van politieke ontwikkelingen, maar tegelijkertijd ook educatie en plezier. Juist hierin herkennen ze zichzelf en hun uitbuiters. Niet in het geschreven woord, in de ideologie van vele anarchistische theoretici, maar in het beeld dat het dichtst bij hen stond. Het wapen van de kunstenaars was de kracht die ze in hun illustraties uitbeelden. Waar het geschreven of gesproken woord krachteloos was, bood de illustratie een uitweg. De symboliek met haar eenvoudige dagelijkse elementen drong het diepst door in het hart en de bewustwording van het volk.

Lees meer in: A. Gálová: *Anarchisme breekt door in de beeldende kunst. Kunst en anarchisme in Nederland tussen 1880-1930* (eigen beheer, 2010).

binnenkort verkrijgbaar
in de aga - stand

WERK, GEMEENSCHAP, POLITIEK, OORLOG

origineel uitgegeven als
work, community, politics, war
door prole.info

KAPITALISME IS HET PROBLEEM VERZET IS DE OPLOSSING

ANARCHISTISCH KOLLEKTIEF

ANARCHISME

Een betere wereld, dat is waar het anarchisme voor staat. Een wereld zonder overheersing en uitbuiting, gebaseerd op samenwerking en solidariteit. Waarin iedereen vooral zelf kan bepalen hoe zij haar leven wil inrichten. Gebouwd op het beginsel dat ieder mens gelijkwaardig is en recht van spreken en handelen heeft.

Een fantastisch ideaal, maar die wereld komt er niet zo maar. Voor die veranderingen kunnen we niet vertrouwen op de (parlementaire) democratie. De omwenteling die daar voor nodig is kan alleen door samenwerking en organisatie van onderaf worden bereikt. Daarom is het belangrijk dat wij als anarchisten ons organiseren, want samen staan we sterk.

ZELFORGANISATIE

De Vrije Bond streeft naar een samenleving waarin alle politieke en economische macht van bovenaf is vervangen door een structuur van vrije samenwerkingsverbanden. In die verbanden is het politieke en economische leven collectief georganiseerd en worden alle besluiten gezamenlijk genomen.

De Vrije Bond is zo'n vrij samenwerkingsverband, een anarchistische zelforganisatie. Dit betekent dat we samenwerken wanneer dat nodig is, maar dat groepen en individuen wel hun autonomie behouden.

Door regelmatige (open) bijeenkomsten, directe acties en campagnes te organiseren. En door een solidariteitskas, een website en het actieblad Buiten de Orde wil de Vrije Bond als organisatie-structuur de anarchistische beweging ondersteunen en versterken.

BUITEN DE ORDE

De Vrije Bond geeft het blad Buiten de Orde uit. Het blad verschijnt vier keer per jaar en is gevuld met informatie, interviews en discussies over onder andere anarchisme, zelfbeheer, arbeidersstrijd, mensenrechten, antifascisme, antimilitarisme, milieuacties, verzet en onafhankelijke cultuur. Het wordt verspreid onder de leden en abonnees en via de losse verkoop.

SOLIDARITEITSKAS

Een andere belangrijke activiteit van de Vrije Bond is de solidariteitskas. Via deze kas ondersteunen de leden elkaars acties en activiteiten. Hieronder vallen (directe) acties van verschillende werkgroepen van de Vrije Bond zoals picketlines, burgerinspecties en actiekampen. Of initiatieven als een anarchistische bibliotheek of infoshop. Zusterorganisaties in het buitenland en niet-leden kunnen ook steun aanvragen bij de solidariteitskas.

UITGANGSPUNTEN

1) De Vrije Bond gaat uit van en streeft naar een anarchistische samenleving waarin een mens zelf kan bepalen hoe het leven in te richten.

2) De Vrije Bond is een organisatie van anarchistische individuen en groepen gebaseerd op

- de gelijkwaardigheid van alle mensen
- de autonomie van het individu
- zelfbestuur en zelfbeheer, vrije vereniging en federalisme
- een goed milieu en een vitale natuur
- de afschaffing van alle vormen van gezag: bijvoorbeeld economisch, politiek, sociaal, religieus, cultureel of seksueel
- de opbouw van een vrije samenleving zonder klassen, staten, of grenzen, gebaseerd op anarchistische werkwijzen en wederzijdse hulp

3) De totstandkoming van een vrije samenleving kan onmogelijk het werk van de Vrije Bond alleen zijn. Wij willen de anarchistische beweging uitbreiden, bekendheid geven aan onze ideeën en deze verwezenlijken. Directe actie in woord en daad is het belangrijkste middel van de Vrije Bond.

4) Aangezien onderdrukking, kapitalisme en uitbuiting wereldwijde fenomenen zijn is onze strijd een internationale strijd. De Vrije Bond verwerpt elke vorm van nationalisme en stelt hiertegenover een federalistische organisatie van de maatschappij. Naast het verenigen van anarchistische groepen en individuen in onze directe omgeving, onderhoudt de Vrije Bond ook contacten met anarchisten en anarchistische federaties wereldwijd.

5) De samenleving waar de Vrije Bond naar streeft zal een pluriforme samenleving zijn. Verscheidenheid in ideeën en strategieën door aangesloten groepen en individuen zijn inherent daaraan.

6) De Vrije Bond biedt geen blauwdruk voor een toekomstige samenleving. Alleen de praktijk kan dit uitwijzen. Wat de Vrije Bond wel biedt is een organisatiestructuur waar op anarchistische wijze mensen van allerlei schakeringen strijdbaar en solidair het debat kunnen aangaan, van elkaar leren en samenwerken.

7) De Vrije Bond initieert en ondersteunt activiteiten die de verwezenlijking van de uitgangspunten bevorderen.

Zowel individuen als organisaties uit Nederland en Vlaanderen kunnen lid worden van de Vrije Bond als ze de uitgangspunten onderschrijven.

Vrije Bond
postbus 16521
1001 RA Amsterdam
of mail naar vrijebond@buitendeorde.nl

www.vrijebond.nl

vrije bond
anarchistische zelforganisatie